Zlo i gneir

Kreitschy

Carolus

XX IIII

Ach wann ich leben

[illegible]

ANIMI

Per Universi fastidia

A MUNDO,
A TERRA,
A CÆLO,
A SE IPSO,

in Deum salientis

IMAGO,

Repetitis passim Typis,

Auctore GUALTERO PAULO *e Soc:* IESU
in Archigymnasio Viennensi SS. Theol: Doct: & Profess. ordinario,

Melodiæ Lyricæ Latinæ
RHYTHMOMETRO,

nunc Novo Patrio Carmine,
per unum ejusdem Sociét:
Sacerdotem

Expressa.

Cum facultate Superiorum.

Typis Collegii Calissiensis Soc: JESU.
Anno 1682

Currite magnanimum, generoso tramite, passu
Qua Lechicus Soleæ monstrat Apollo viam,
Victrici Patriæ, Laurus vel surgit in Orbe
Aurea vel potius, Falce metente, seges.

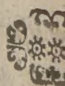

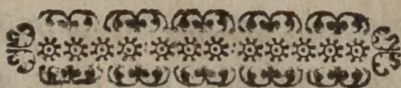

Jllustrissimis Dominis

D. D.

IOANNI
&
ALEXANDRO IABŁONOWSKI

Ill^{mi} Palatini Russiæ Magnæ Publicæq; Spei Filiis.

Atio & Orbi notius Libellus hic, Auctoris eruditum ingenium, suam suavitatem, tot prægustibus, quot repetitis prælorum

ſudoribus aſſeruit. Jam uſurpata tamdiu luce audentior, nõ Hoſpes ut hucusq́, ſed & indigena Sarmaticus ambit eſſe. Omnino feliciter, ſi veſtro Patrocinio judicia noſtra probaveritis JLVSTRISSIMI DOMINI. Nec Polonæ Humanitatis eſſet, Advenæ huic aliud monſtrare domicilium, quam ubi contubernio Gloriæ excipiatur: nec noſtri Clientelaris officij aliunde ſubſidia, quibus ad plurium notitiam & ſtudia veniat, quam à veſtro nomine corrogare. Præterire vobis hanc beneficii laudem, quod in literas ac pieta-

tem

tem extenditur noluimus. Par est, ut olim sæculis, sic literariis monimentis, splendor à vobis veniat. Eniteat, vota bonorum omnium prolecturum omen, & prima sit, ad vestri usum publicum, literis innexa pietas; quæ ambo, nunquam non ad immortalitatem præivêre. Opportuna sanè Æternitatem sibi pignorantium commercia, eam à se in literas venerationem exigere, quantam illæ transmissis ad Posteros factis daturæ sunt perennitatem. Quanquam, hoc potiùs compendium in Nominis Vestri honore, Pagellis his occurrit ultro.

Monſtrantur abunde Poſteritati, obſtringunt famam, Veſtro ſi vultu, familiaritate, aſſenſu dignamini. Nec enim ætatis unius bono, neq; ſub ſolicitudine quæ prima juventutis limina non tranſcendat adoleſcitis. Quam ſalutare Poloniæ Illuſtriſſ: Parentis Veſtri Nomen, quo ſecundum Fortunatiſſimi Principis invictum Geniū, & conſultiſſimā Mentem protegitur: tam intereſt omnium, ut eum ſecuram abunde immortalibus factis memoriam ſui fecerit, Vos uſui publico Civis optimi perennitatem detis, quam fata quandoq; in-

vide-

videbunt. Acerbum quidem eſt, vel inter ſpes mentionem Poſterorum illi jungere, quem non moriturum velis; Sed abunde ſolatii interim contra neceſſitatem fati, ſi alia nomina, eadem merita ſuccedant, ſolusque ſanguis Poſteros habeat, Gloria eadem diverſas tantum attollat ætates. Et hæc reditura ſibi de vobis ornamenta & commoda, Patria diſponit in longum. Quam enim amplum illi, ſæculorum exempla in Illuſtriſſimo Parente Veſtro circumponere ſibi, tam ſecurum ad æternitatem, quod ſecuturas ætates in vobis erudiet.

Ita ſanè ne quid in Domo Veſtra non ad publicum pertineat, Spes etiam de vobis in cõmune cedunt. Vobis certè magnificum eſt, ante experimenta, æſtimatione indolis, & communi bene precantium ſolicitudine noſci. Magno proinde & maximis familiari omine provehimini, mox impleturi, vel ſuperaturi Patriæ Spes & vota, jam accenditis. Interim non diverſa inſtitutioni & ſpei Veſtræ poſcimus; ut quantùm à Paternis exemplis intra animum reponendis vacabit, huc flectatis oculos, ubi non extra Virtutum cogitationem ponatur

tur

tur mora. Scimus, quam feliciter ad domestici exemplaris fidem, absolutissima, sive Invicti Ducis forma, seu Senatoris vel Civis optimi elaboretur Vobis quotidiano conatu Idea. Juvabit & Divinioris Sapientiæ arcana nosse, & a prima superficie, in imum rerum mortalium vero calculo descendere. Licebit hìc, vel mirari humani magnitudinem Animi, vel experiri: qui tum demum, in se dignam succrescit amplitudinem, si in contemptum bonorum quæ vanescunt, in imperium cupiditatum quæ dedecorant, evaleat. Vobis verò

per-

peropportunum huc advertere vijus; nec Gloriæ enim c pax affertur animus, nisi quem virtutis amor dilatave... Et in turpem vitiorum patientiam prolapsos, in vecors servitium traxit plerumq; obviorum mirator genius, & mens spectatis minor; cui angustias faciant, quæ oculos illecebris intr v ê. Legetis hîc terræ fastidia, quæ suppedaneam faciant ad virtutẽ & verã Gloriã contendentibus: Convitia humanis intorta cupiditatibus, non sine approbatione videbitis, quæ earundem apud vos exilio acerbiora faciatis. Vltra naturæ termi-

terminos patere mortalibus desideriis viam intelligetis; Vestri quandoque probaturi contentione, securos boni exitus pro Honesto conatus esse, si magni sint. Spectabitis non inermia pro Cælo vota, quæ vel torpentes in amorem affectus everberent; instructuri & Vos, sed indole Vestra dignius, virtutibus utilius spectaculum: Nec suffragiis sed manu & consilio causam acturi Numinis. Quid enim nunc quotidiana exercitatione condiscitis, quam ut in lucem & avitorum custodiam decorum futuras, pectore condatis pro immortalibus Focis

scin-

ſcintillas Virtutis Paternæ. De quo palam ambigitur, maiore in Rempub: animo, an illuſtrioribus in pietatem exemplis, & meritorum honore Patriæ Fortunam amplificet. Spectatur non parvo miraculo in conſiliis vigor animi, prima ſemper & ſua & publicæ integritatis cura: Mens tam invicta arduis, quam cupiditatibus inacceſſa. Needum exempto horrore, admonetur memoria, fuiſſe quandoq; illam Superum indignatione conflatam, noſtris vocatam meritis tempeſtatem, cum ſola pereundi libidine, in mutua odia publicè rueretur. Quod hæc

fra-

fragore majore quã exitio procella detonuerit, in Virtutis illius reverentiam actum credimus, quæ furori innocentiam opponere ausa, saluberrimè admonuit, Ne hostes in Civibus quærerentur; ne perdere Rempub: mallent quam errorem; neq; ulcisci putarentur Patriã, qui perimerent. Rediit tandẽ sua consiliis sanctitas, & cum vera Patriæ Caritate sui pudor. Meruit verecundiam devotum saluti communi Caput, quod se tam intrepidè arbitriis æstus illius permiserat. Memorabitur reddita non infeliciùs Castris innocentia, militari-

bus consiliis prudentiæ fama, legionibus disciplina, quæ solis jam hostibus timendas faciat. Habet quod sequiori opponat famæ nostra ætas. neque sola licentiæ & dedecorum portenta, sed & laudatis temporibus noscenda succrevere exempla. Experimur, ad Arma transeuntibus, non desidiam sed pericula auctoramentum esse: gloriâ & hostili cruore, non Civili prædâ, turmas imbui: dilecta in vicem Penatium Tabernacula, submota seditionum nomina & instrumenta: consultum Paci æquè ac Exercitûs Nomini: procul habitis luxûs

irri-

irritamentis, subtrácta necessitas, sua, mox & aliena consumendi: actæ sub pellibus hyemes; ostentata admotis hosti tabernaculis Virtus, quod tam frangere vim barbaram possit, quam sidus hibernum noverit: continuati vel clade hostium, vel contemptu triumphi. Ipsi bello & circumstrepentibus in vicino incendiis inserta pacis bona; limitum-tenus hærentia frenato cum hoste pericula: Vigori redditæ Provinciarum facies, quæ cum Castris ferro in viscera recepto obriguerant. Hæc & infinita quæ curam nostri Superis esse loquuntur, haud

haud dubiè auspicatissimi quidem Principis debentur animo, sed & Illustrissimum Parentē Vestrum, eadem indiscriminatim ætatibus ostendet gloria: Cui mandatas curarum Reip: vices incubuisse, non ad solam obsequendi laudem vidimus, sed ad Patriæ salutem. Neq; enim minùs hucusq; consiliorū salubritate eguimus, quam illo, qui fortitudine, vigilantiâ, fide, redderet felicia. Cum hæc ergo Domestica Vobis documenta, & Caritate & institutione in animos transeunt, tantisper & prælo centuriatos affectus, sui & universi per oblivionē,

Nu-

Numini propinquantes respicietis. Equidem non indignum, ut antequam vos præliorum meditationi, ulteriores anni & severior Palæstra per signatarum sanguine seriem palmarũ inducat, fortunatiores Achilles hi Cantus morentur, & pro Deo præliares in impetus accendant. Excusandum apud vos non est, quod Sacer hic affectuum concentus, mollioribus adrepat numeris. Blandiorem scilicet naturâ pietatem esse scitis, quicquid illam tristi severitate infament, qui sua dedecora Honesti odiis exaggerant. Per hos & sæculi fatum est,

ut

ut Virtutes, adhibita etiã aliundè in commendationem egeant gratia: Non quod ſuam non habeant, in ſincero & per indignos paſtus non corrupto palato, ſed jam feliciùs nocitura vel voluptatibus vel Cupiditatibus condiuntur. Cæterum ex Humanitate Veſtra potiſſimùm Muneri præſenti fidimus, quod inter ea quæ ſe hìc cenſuræ ſecura attollunt vota, noſtrum non tacitè inſpirat Cælo. Solis enim jam votis ut agamus, Illuſtriſſimi Parentis Veſtri honorificentiſſima de nobis judicia, flagrantes ſupra meritum affectus, beneficia non ad

oſten-

ostentationem congesta coëgere. Concedant, (ita Cælo, instemus) Superi! ut quemadmodum Parentis Illustrissimi merita, in obligando amore publico, sola diversitate gaudiorum variant, sic erectas de Vobis exspectationes; mutetis approbantiu admiratione, Patriæ ex usu vestri lætitiâ, Paterno judicio; qui se expressum, vel, si fas, superatum gaudeat, his, inquam, spes, & vota de vobis, quàm primùm & quâ diutissimè rata faciatis. Ita vovet

Illustr: Nomini vestro

Obstrictissimum Calissiens:
Soc: IESV Collegium.

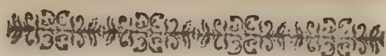

MELOS PRIMVM *ANIMI* à Mundo in DEVM SALIENTIS.

Vidi cuncta quæ fiunt sub ſole, & ecce vanitas & afflictio Spiritus.
Eccl: 1.

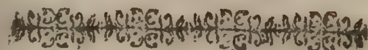

MELODIA PIERWSZA DVCHA

od Swiátá

DO BOGA

wzbiiáiącego.

Widziałem wßytko co ſię pod Słońcem dzieie, álić wßytko Prozność, i utrapienie Ducha. Eccl: 1.

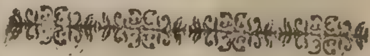

DEus meus meum cor,
Amor meus te deperit;
Nihil boni meum cor
Te majus usquam repperit.

Mundi ſuperba larva
Quæ fronte lucet extimâ,
Eſt umbra, resque parva
Si tu ſerenas intima.

Tua quando magnitudo,
Cor implet, & comprenditur,
Quid orbis amplitudo?
Quid mundus eſt oſtenditur.

Hæc machina univerſa
Eſt ſicut uvæ granulum;
Marique terra merſa
Ut ſcrupus eſt, ut punctulum.

Nos fingimus chimæras
In punctuli faſtigiis,
Ut regna, resque veras,
Sic ludimur præſtigiis.

BOże moy ſerce moie,
Wtobie ſię kochā ſerdecznie,
Bo dobr więkſzych niż twoie,
Ználeść nie mogę koniecznie.

Pyſzna świátá máſzkárá
Ktora ná pozor iáśnieie.
Cień ieſt ſzczèry i márá
Gdy ſię duch tobą zágrzeie.

Kiedy twoiey wielkośći
Serce ſię pełniąc nápawa
Te świata wſpániáłości
Iáko ſą liche, uznawą.

Tá ze wſzytkim máchiná,
Ieſt iák iágodki guźiczek
Oblana morzem gliná
Iák proſzek ábo punkćiczek.

My tám gdźie ten punkt wzbiera
Troie niewidy buduiem,
Iákby to prawda ſzczera
Ták ſię guſłámi czaruiem.

QUisquis vel ex figura,
Hunc æſtimandum præcipit
Mundum, vel ex ſtatura,
Deceptus eſt & decipit.

Mundus nec uniformis,
Nec par ſibi per omnia
Eſt, ipſa, quando dormis
Solent ut eſſe Somnia.

Qui credit eſſe amœnum,
Hic ſomnio deluditur:
Quod intus eſt venenum
Fuco aureo concluditur.

Pilula eſt amara Mundus
Condita ſucco laureo,
Pulcherrimus, rotundus,
Simillimus pomo aureo.

Odor ejus eſt amomum,
Nihil ſapit concordiæ:
Vocemus hocce pomum
Malum aureum diſcordiæ.

Noli

KTo trzyma, że z-figury
Swiátá szácunek pochodźi,
Abo z piękney ſtátury,
Ten, i ſam zwiedźion, i zwodźi.

Swiát áni to iednáki,
Ani ſtateczny w ſwey cerze
Owa właśnie ſnadź táki,
W iákim ſny chodzą ubierze.

Kto mu ſłodkość przyczyta
Temu ſen oczy máluie,
Bo tá trućizná ſkryta,
Złotem ſię zwierzchu glánćuie.

Gorzkać świát ieſt pigułka
Ná konfekt w cukrze ſpoſobna,
Piękna, okragła bułka,
Zbyt pomaránczy podobna.

Zapách ma ormuſzowy,
O ſmák dáremne zawody,
Godźi ſię frukt tákowy
Zwáć pomoráńcza niezgody.

NOli vocare pulchrum,
Malum aureum si mundus est.
Foris aureum sepulchrum,
Intus malorum fundus est.

Noli vocare bellum,
Quod illius labellula
Spirent perenne bellum,
Et mille conflet bellula.

Si bella fert labella,
Belliq́, promus condus est;
Nec ista bella, bella;
Nec Mundus iste, mundus est.

Solent vocare Mundum,
Sed vocis est inversio:
Deberet hoc rotundum
Dici boni perversio.

Lites per ergo multas,
Per bella rerum publica,
Mundi fit hæc simultas,
Hæc litium Respublica.

RYTHM III.

NIe chwal teyto lichoty
Z pomáráńczowey pięknośći
Grob świát po wierzchu złoty
Wewnątrz dno pełne zgniłośći.

Nie názywáy łágodnym
Że iego ſłowká miodowe,
W tym ięzyku zdrad płodnym
Woyny tyśiącem gotowe.

Bądź ćię uſty wdźięcznemi
Bądź upominki częſtuie
Ni te dobrá dobremi
Ni ſię świát świetnym probuie.

My tę wſzyſtkę rośćiągłość
Swiátem zowiemy przewrotnie
Zwacby nam tę okrągłość
Dobrá przewrotność iſtotnie.

Wſzyſtek ſtoł przed owocy
Zdobi ſłodyczą Swiat hoyny
Lecz w owocách niemocy
Przy wetách rwetes i woyny.

DIcamne quid ſit orbis,
Rerum quid univerſitas;
Eſt arca plena morbis,
Eſt litium diverſitas.

Quas Mundus actiones
Appellat & quæ munera;
Perinde factiones
Dici queunt, & funera.

Elementa copulantur
Bellis & actionibus:
Urbes coagulantur
Plerumq; factionibus.

Quid eſt coiiſſe turbas,
In urbium conſortia?
Niſi excitaſſe turbas,
Et Principum divortia?

Lites per ergo multas,
Per bella rerum publica,
Mundi fit hæc ſimultas,
Hæc litium Reſpublica.

SWiát w iedno zgromádzony
Gdyż żadney nie ma iedności
Iákoż, i z-ktorey ſtrony
Imię ma poſpolitości?

Sámo miáſtá názwánie
Coś ſię zda śmiechu godnego
Gdźież tu iedność zoſtánie
Kędy dźiał mieſzká wſzytkiego?

Wźiał káżdy, co z obfitych
Wźiac mu ſię rzeczy doſtáło.
I to Rzeczpoſpolitych
Dźiáłem ſię iákimś názwáło.

Ow nędza ow Pan z Pány,
Ták ſię nieſzczęściem dźielimy:
I toż to bydź mieſzczány?
Tákże tu ná ſpoł żyiemy?

Prożno; źleć to gadamy:
Ták rożna ſzczęścia ſkuteczność
(Prawdęli mowic mamy)
Nie ma bydź zwána ſpołeczność

SI mente quis revolvat
Mundana quæ ſint munia:
Quos ſortis urna volvat
Caſus, & infortunia:

Eſt Mundus iſte follis,
Genus pilæ luſoriæ,
Quod inflat aura mollis
Syringe vanæ gloriæ.

Hoc folle ſunt globatim
Rerum vices communium:
Ludunt eo datatim
Fortuna & infortunium.

Modò in ima; mox in altum
Fertur levi jactantiá:
Salit hunc perenne ſaltum,
Conſtans in inconſtantia.

Dum porrò ſic rotatur,
Et ſaltat, & revolvitur:
Qui perdidit lucratur,
Luduſque non abſolvitur.

Cre-

Wieszże czym to świećisko (dy?
Czym ſą wſzech rzeczy gromá
Pełne chorob pudlisko
Swárow powſzechność i zwády

Co świát ſwą uczynnośćią,
Co łáſką zowie i dáry,
W tąż to buntow chytrośćią,
W tąż zwáć pogrzeby i máry.

Żywioły ſię ſprzągáią
Dźielnemi z ſobą woynámi,
Miáſtá ſię zgromadzáią
Po wielkiey częśći buntámi.

Coż ieſt, ſwoy kray puśćiwſzy
Do miaſt ſię weſpoł zgromádźić?
Tylko rozruch wzbudźiwſzy,
Z Pány ſię ſwemi powádźić.

Przez tedy zwad zbyteczność,
Przez dawne ná plác wywody,
Trwa tá świátá ſpołeczność,
Rzeczpoſpolita niezgody.

MUndo ſimul coacto
Tam nulla ſi ſit unitas,
Quo jure, quove Pacto
Dici poteſt communitas.

Vox ipſa civitatis,
Videtur eſſe irriſio;
Quid reſtat, unitatis,
Si regnat hic diviſio?

Ut ſors tulit ſuarum
Eſt cûique rerum portio:
Rerumque publicarum
Vocatur hæc proportio.

Hic pauper ille dives,
Diſtamus infortunio:
Eſtne iſtud eſſe cives?
Eſtne hæc boni communio?

Ne ſic loquamur unquam:
Hæc ſortis importunitas
Cum veritate nunquam
Dici poteſt communitas.

RYTHM VII.

WIerzyſzli, że żártuiąc
  Ná tym galiſzczku beſpiecznie
Gráiąc, ſkacząc, táńcuiąc,
  Odpoczniеſz kiedy ſtátecznie!

Kto duſa tey wártałce,
  Chcąc żyć ná świećie przyſtoynie,
Ten w puł morza ná gałce
  Chce odpoczywáć ſpokoynie.

Zbytki, gniewy, zazdrośći,
  Pycha, leniſtwo i pſoty,
Iák wiry w nawáłnośći,
  Kręcą świátowe roboty.

A nas, to burzliwemi,
  Zbytniey rádośći ſzumami,
To gubią pogodnemi
  Przy prożnowániu wczáſami.

Niechcę ia świećie zdrádny,
  Iść po twych śćieżkách ták ſnádnie,
Bo choć to ſter maſz łádny
  Błądźisz, nieſtety! ſzkárádnie.

Ten

NEc mundus ergo mundus,
Nec orbis eſt, ſed orbitas,
Labyrintnus eſt rotundus,
Habens doloſas orbitas.

Per circulos abire
Notiſſimis erroribus:
Finem nec invenire,
Nec exitum laboribus.

Eſt vita plurimorum
Quadam neceſſitudine;
Nam poſteri, priorum
Erramus conſuetudine.

Si quæris hic Aſylum,
Aut quo recurri debeat:
Vel ſoſpitale filum,
Quod exitûs ſpem præbeat:

Tecum libens maneto,
In circulum ne vertere,
Recti viam teneto,
Et in DEUM convertere.

KTo ſtátecznie rachuie
Iákie ſą świátá przymioty,
Iákie fortuná ſnuie
Klęſki, przypadki, kłopoty:

Pęcherzem okrągłuchnym (ma
Swiát ná kſztałt piły bydź trzy-
Ktory wiatrem miękuchnym
Prożna pochwałá nádyma.

W tey ſię piły mieſzkániu
Rzeczy potoczne motáią
One ſobie w igrániu
Szczęście z nieſzczęściem podáią.

To z lata to wzlátuie
Co lekkość każe táneczna,
Ták uſtáwnie táncuie
W nieſtateczności ſtateczna.

A gdy ſię ták podawa
Tu wźgorę ciſkáć, tu chwytáć;
Ten co przegrał, wygrawa
Záczym grze końcá nie pytać.

CRedisne te jocando
In hocce ſphæriſterio,
Ludendo, ſaltitando,
Unquam quieſſe ſerio?

Qui vult quietus eſſe,
Et ſtare Mundi ductibus;
Vult in globo quieſſe
Qui concitatur fluctibus.

Gula, livor, ira, luxus,
Cupido, faſtus, otia,
Ut æſtus, ut refluxus
Mundi rotant negotia.

Et mille gaudiorum
Nos turbulentis fluctibus,
Cogunt & otiorum
Perire tempeſtatibus.

Has te doloſe Munde
Nolo ſequi per orbitas:
Quêi navigas ſecundè,
Totoque cælo exorbitas.

Nec

TEn tedy świát, nie świetny,
Koło to raczey gołota,
Lábirynt kragłokletny
Ktory drog mylnych ſtá plota.

Po tych cyrkułach krażyć
Oczywiſtemi błędámi
A do końcá nie dażyć
I do pokoiu z pracami.

Ieſt to żywot powſzedni,
Ktorym życ iákoś muśiemy:
Bo ſwych przodkow poslédni,
Zwyczáiem idac, bładźiemy

Szukaſzli tu ućieczki
Abo gdźieby ſię poprzatáć;
Badź zbawienney niteczki
Ktora ſię názad wyplatáć;

Radżę, mięſzkay ſam z-ſoba
Ani ſię w krętach rozſzerzay,
Drog ći cnotá badź proba
A cel do Bogá zámierzay.

Ten

RHYTHMVS IX.

HIc orbis eſt rotundus,
Eſt circulator mobilis,
Eſt hoc in orbe Mundus
Præſtigiator nobilis.

Eſt arte Pantomimus,
Dum more nugivenduli
Dat verba, circuimus
Ab ejus ore penduli.

Exponit ille venum
Mirabili facundiâ,
Senſu quod eſt amænum
Mortalium crepundia.

Pigmenta, mella, flores,
Ramos honoris laureos,
Cupidines, amores,
Et mille montes aureos.

Hæc eſſe magna fingit:
Sed iſta qui complectitur,
Parum nihilve ſtringit
Si fabulas amplectitur.

Quod

RYTHM IX.

TEn kołowrot okrągły,
Ieſt iákiś biegun i trzpietan
A świat ná niem rośćiągły,
Niepoſpolity czárletan.

Dość ſztuk umie kuglárſkich,
Z ktoremi gdy ſię gorgoli,
Plotek iego niewiárſkich
Rádźi ſłuchamy do woli.

Ná przedáy wyſtawuie
Zdobiąc ná podźiw ſwe plotki,
Wſzyſtko co zmyſł miłuie
Czáczká, rupieći, łákotki.

Fárby, ſłodycz, kwiatczyny,
Wieńcow laurowych dwie łące:
Miłoſtki, Kupidyny,
Gor ſzczerozłotych tyśiące.

Toć on cudy poczyta:
Lecż kogo ná nie poduſzcza;
Máło ábo nic chwyta
Gdy ſię ná bayki zápuſzcza.

Co

QUod eſt cicada in herbâ,
Quod in plagis araneus.
Mens fila dansque verba,
Eſt circum hic foraneus.

In ore mille laudes,
Manusque mille baſia.
In corde mille fraudes,
Quot verba, tot mendacia.

Huc (clamat evocando)
Nil hic labore venditur:
Venundatur jocando,
Emendo nil expenditur.

Emitur labore virtus,
Et plurimis ſudoribus;
Veneri dicata myrtus
(Inquit) datur favoribus.

Mihi Munde gloriando
Noli loqui ſublimia;
Occidis oſculando,
Pullos tuos ut Simia.

CO świerczyk połny w źielſku,
Co páiąk w śiatce ſtulony;
To czyni po cherchelſku
Ten náſz włoczęgá mierźiony.

W uśćiech tyśiąc chwał plećie,
Rękęć cáłuie miluchno:
W ſercu tyśiąc zdrad gniećie,
A co tchnie, to łgnie pręćiuchno.

Sám ſam, woła, wzywáiąc,
Dármo tu wſzytko przedáyno,
Kupiſz, co chceſz igraiąc,
Zá nic tu kupić, zwyczayno.

Cnotá z pracą przychodźi,
Krwáwym ią potem kupowáć:
Mey ſię Wenerze godźi
Mirt ſwoy (powiáda) dárowáć.

Nic mię świećie nie ruſzaſz
Pieniąc ſię chlubą iák Rhodan:
Bo cáłuiąc zádusſzaſz,
Iáko ſwe dźiecká koczkodan.

RHYTHMVS XI.

QUæro boni medullam;
Hinc Mundus, hinc inanitas;
Amare nolo bullam,
Cujus medulla vanitas.

Amare nolo fumos,
Qui nominantur gloria;
Amare nolo nummos,
Sunt flava terræ scoria.

Quo sine deperibo
Terræ gravis flavedinem;
Quo fine post abibo
Auræ levis gravedinem?

Hic Mundus, hoc inane
Fucatur auri cortice:
Homoque bulla vanæ
Fit ludus auræ vortice.

Hic ludus ille fucus,
Vel morbus est auriginis;
Vel morbus est caducus,
Factus malo vertiginis.

Levis

RYTHM XI.

SZukam dobrá istoty,
Tu świát, tu iego prożności:
Precz bąbelne lichoty,
Ktorych istotá ze czczości.

Miłowáć niechcę dymow:
Dym cześć, ia do czci chęć gubię
Tocznych z Węgier pielgrzymow
Rdze, źiemie żołtey nie lubię.

Ná co ia mam kocháć
W tym żołtku z błotę i ze rdzą?
Kto mi się każe słocháć
Ze mi te dymy nie śmierdzą?

Ten świat będąc nikczemnym,
Złota się chełpi połyskiem:
Człowiek piáná, toremnym,
Staie się wiátrow igrzyskiem.

Tá grá, tá farbá buczna,
Abo iest z żołtey choroby;
Abo niemoc káduczna,
Nie z záwrotowli, z czegoby?

Swiat

LEvis eſt, eritque Mundus,
Nam fumo & aurâ paſcitur,
Grave quid, habensve pondus
Re tam levi non naſcitur.

Uterum gerit rotundum
Superbiæ tumoribus:
Gravidum puto eſſe mundum
Leviſſimis rumoribus.

Nequit inde gratioſus
Dici, gravis vel nobilis;
Qui totus eſt globoſus
Gibboſus eſt, & mobilis.

Larvate pone vultum
De te boni nil ominor;
Ego te, tuumque cultum,
Tuasque res abominor.

Spargit, ſeritque ventum,
Si ſe tibi quis obliget:
Metat usque luſtra centum,
Pro melle ventum colliget.

ŚWiat ieſt coś lekuchnego
Boć z dymu żyie i z páry:
Ták lekkie, nic ćięższego
Rodźić nie mogą towáry.

Kałdun dźwiga toczony,
Pychy puchliną nádęty:
Wierzę iż z kázdey ſtrony
Nowin brzemięniem roſpięty.

Záczym, bydź on nie może (wy:
Wdźięczny, poważny, poczći-
Bo wſzyſtek (żal ſię Boże)
Krępy, gárbáty, pierzchliwy.

Obłudny złoż máſzkárę
Nic ći dobrego nie tuſzę;
Ná ćię, ná twoię wiárę, (muſzę.
Ná kſztałt, na wſzyſtko, plwáć

Wiátr rozrzuca i śieie,
Kto ſię w twą wplotł ięmiołę:
Niech ſie ſto lat żnie grzeie;
Wiátrem nápełni ſtodołę.

AMentis esse duco
Mundi regi vestigiis;
Ubi cuncta plena fuco,
Et plena sunt præstigiis.

Ubi vita turpe bellum:
Mors, triste letnum dicitur.
Ubi mortis ad macellum
Invita vita ducitur.

Ubi bella sunt amæna:
Infamiæ sunt laureæ:
Ubi mella, sunt venèna:
Molestiæ sunt aureæ.

Ubi flamma juncta fumo:
Humanitas, fallaciæ:
Ubi rosa juncta dumo;
Ingratiisque gratiæ.

Et risibus dolores;
Et appetitus tædiis;
Et jurgiis amores:
Et lachrymæ cupediis.

POżegnał ſię z rozumem
Kto świátá ſtąpa nogámi:
W ktorym obłudy tłumem,
Pełno mamienia z guſtámi.

Gdźie żywot ſzpetną woyną:
Smierć názywáią ſkon ſmętny:
Gdźie w iátkę śmierci zbroyną
Zywot prowádza niechętny.

Gdźie woyny ſą pokoiem,
A bánicye godnością;
Trucizná miodu zdroiem,
Nędze, kłopoty, rádością.

Gdźie płomień kopeć rodźi;
Ludzkość człowiekię wykręći;
Gdźie roża z ćierniem chodźi,
Łączą ſię z łáſką niechęći.

Gdźie śmiech w płáczu iak włáźni
Chciwości ckliwość ſąśiedna,
Swar gośćiem u przyiáźni
Łákoć kwileniem rozrzędna.

NOlo meos amores,
Meos vagari ſpiritus,
Ubi mille poſt labores,
Labor ſit omnis irritus.

Ubi plura ſunt timenda,
Quo major eſt ſecuritas:
Ubi plura ſunt videnda,
Quo major eſt obſcuritas.

Ubi deficit facultas;
Ubi nocet innocentia:
Ubi ſeparat ſimultas:
Ubi decet indecentia:

Ubi pudor eſt pudori:
Ubi licet licentia:
Ubi ſtupor eſt ſtupori:
Ubi ſolita inſolentia:

Ubi ſtatur arroganter:
Status ubi myſterio
Res ſeriæ, oſcitanter:
Nugæ geruntur ſerio.

Dico

NIech ſię po tych páłácách
Chuć, i myśl moiá nie błąka;
Kędy po tyśiąc pracách,
Pracámi wſzytká wyśiąka.

Gdźie ſię więcey wyſtrzegáć,
Im więcey widźiſz obrony;
Gdźie tym bárźiey zábiegáć
Im więcey w oczach zaſłony.

Gdźie ſię pełność wyſącza:
Gdźie i niewinnośc winuią
Gdźie ſpołeczność rozłącza:
Gdźie nieprzyſtoynośc ſarbuią.

Gdźie wſtyd, ſprzyiáć wſtydowi
Gdźie bydź ſwowolnym ieſt
Kędy dźiwno dźiwowi ſwolno:
Kędy roſpuśćie wydolno.

Gdźie ſtátkuią żuchwále:
Kędy rzekomo ſtátecznie,
Rzeczy pilne oſpále,
Plotki ſię dźieią zbyt grzecznie

AMabo! quisquis îsti
Per ſenſuum pa atia,
Quid eſſe reperiſti
Tot corporis ſolatia?

Cibi optimi ſaporis
Sunt alitum cadavera:
Sunt illices ſoporis
Plumæ ſomni papavera.

Et moſchus & zibethum
De murium fit ſtercore
Et veſtis, & tapetum
De belluarum tergore.

Venena purpuriſſi
Marina dant conchylia:
Et flava fila byſſi
Sunt ipſa vermis ilia.

Immo aſſeclæ Thraſonis
Belli putant ſe fulmina,
Cum cauda ſtruthionis
Vertit galeri culmina:

KTośkołwiek zmysłow śiły
Ktoś dwor ich zbiegał i strze-
Powiedz iákoć Bog miły, (chy.
Co zácz te ciáłá uciechy?

Násmácznieysze tálerze,
Scierw máia trupow i schaby:
Węch máku, dźwięk, i pierze
Są do záśnienia powaby.

Treść piżmá i zybetow,
Zgnoiu myszego zbieráią:
Z skor źwierzęcych i grzbietow
Száty, kobierce, dźiáiáią.

Bárwiczká ná szárłaty
Iest ze krwie morskich ślimakow
Iedwabie i bławaty
Szczere wnętrzności robakow.

Brát durnego Trázoná
Mniema że Marsá służálec;
Gdy strusiego ogoná,
Nośi nádełbem káwálec.

QUid ergo, quid morarum
Mundi traho per atria;
In valle lachrymarum,
In vanitatis patriâ.

Ubi mens gravata mole,
Ad ima ſæpe truditur:
Ubi radiante ſole
A ſenſibus deluditur.

Ubi vanitatis Iris
Depingit imbrem roridum.
Coloribusque miris
Se fingit arcum floridum.

Ubi officina mentis
Phantaſtica propagine,
Ipſum nihil, ſub entis
Verique fert imagine.

Ubi ſumma veritatis
Hæc eſt: quod hoc palatium,
Plenumque inanitatis,
Verumque ſit mendacium.

NA coż tedy mieſzkamy (dźie?
W tey zgniłey świátá zagro-
W padole łez pływamy
W błotney márności goſpodźie?

Gdźie dla ćiężaru ſwego,
Myśl záwſze ná doł ſchylona,
Wśrzod práwie dnia białego,
Bywa od zmyſłow zwiedźiona.

Gdźie ſię prożnośći tęcza,
Obłok rośiſty máluie;
A świetna ſię nałęcza,
Przez dźiwne farby kſztałtuie.

Gdźie myśl przy ſwym wárſtáćie,
Gdy fantázyy nárabia,
Sámo nic, w czegoś ſzáćie
Prawda i bytem ozdabia.

Gdźie to prawdá sámiutna,
Ze te páłáce poczćiwe,
Sy nikczemnośc wierutna,
Abo więc kłáſtwo prawdźiwe.

SI sunt inanitates,
Si vera sunt mendacia,
Quas fert amænitates,
Quæ mundus hic solatia?

Est digna res stupore;
Quod plurimi mortalium
Capiantur aut amore,
Aut fraude rerum talium.

Quod in tot & virorum,
Et fæminarum cætibus
Pauci notent malorum
Circumdari se retibus.

Aves ut implicentur
Subtile rete tendimus:
Hoc callide intuentur;
Et sæpe nullam prendimus.

Quêis Mundus aucupatur.
Cum fila sint immania:
Hæc nemo suspicatur:
O error! ô insania!

Mundi

IEśli to nikczemności
Ieśli to kłamstwá rzetelne,
Co u świátá słodkości
Co krotofile weselne;

Godna rzecz podźiwienia
Iáko się gwałtem ći ludźie,
Bądź pochlebstwu stworzenia
Bądź dáią imáć obłudźie!

Ze i tám, gdźie lud męski,
I tám gdźie kobiet gromády,
Rzadki się strzeże klęski.
Między ták złemi sąsiády!

My dla ptászkow łowienia,
Siatkę subtelną stáwiamy;
Doyźrzą chytre stworzenia,
I często z niczym biegamy.

Ktore świát zástáwuie,
Są ták hániebne niewody,
Zaden iednák nie czuie
Iákie to głupstwo krom szkody!

MUndi aucupis videte
Quam fila ſint communia:
Iuveni puella rete:
Rete eſt ſeni pecunia:

Capitur avarus auro:
Vanâ ſuperbus gloriâ,
Victor virente lauro,
Levi pugil victoriá.

Capitur iners quiete:
Piger tenetur otio:
Et fabulis Pöetæ:
Et inſtitor negotio.

Et navitæ procellis:
Et vinitores vitibus:
Et aulici novellis:
Et advocati litibus.

Eſt ergo (ſitque veſtrâ
Hoc pace dictum clariùs)
Hac Mundus in palæſtrâ
Athleta retiarius.

Eſt

PAtrzcie, iákie z tą klatką,
Swiátá ſą łowy i żądze,
Młodym dźiewczyná śiatką,
A ſtárym śiecią pieniądze.

Sidli złoto chciwego,
Pyſzałkę chwała nikczemna,
Tryumf zwyćięzcę onego,
Szermierzá wygrá dáremna.

Odpoczynkiem ciiukowie,
Leż prożnowánia zegárem,
Baykámi Poetowie,
Kupiec ſię śidli towárem.

Nuż Dworſcy nowinámi,
Nuż burzą morſką żeglarze,
Nuż Práktycy Práwámi,
Nuż win ſzczepienie winiarze.

Ieſt tedy (w czym o łáſce
Niech u was będę beſpieczny)
Ná tey ten świát zapáſce,
Wyśiekácz śiecią waleczny.

Siećią

EST rete mundi aſylum:
Et rete tam notabile
Ut ejus omne filum
Sit ſenſibus palpabile.

Tenentur illi odoris
Vapore reti fumeo:
Tenentur hi ſaporis
Humore reti ſpumeo.

Tenentur hi colore:
Hi muſicorum lineis:
Capiuntur hi liquore,
Qui natus eſt in vineis.

Hi ſtemmatum ſigillis:
Hi Principum conviviis:
Hi virginum capillis:
Hi pellicum laſciviis:

Hi veſte detinentur:
Hi prædiis: hi cenſibus;
Tibi nunquid hæc videntur
Patere fila ſenſibus?

Slecią ſię ten świát kleći
A śiećią tákiey okázy;
Ze nić káżda tey śieći
Mięższa niż pálec ſto rázy.

Owi ſię perfumámi
Siećią i dymną i mgliſtą,
A owi przyſmákámi
Siećią ſię wikłą pieniſtą.

Ci do málárſkiey ſkłonią,
Tych tablaturá pozyſka,
Drugiemu chłodne tonią
Ktore z-piwnice wytryſka.

Tych herbowne pieczęći,
Tych páńſkie śidłą bánkiety,
Ow ſię podwyką kręći
Ow nierządnemi zaloty.

Ci ſię ſtroiem plątáią,
Ci wśiámi, á ći czynſzámi,
Więc tu zmyſły zmyśláią
Ze to te wići wićiámi.

Długoż

QUid dico? quidve clamo?
Si res ut eſt expenditur:
Piſcis tenetur hamo:
Homo ſeipſo prenditur.

Sua quemque fert voluptas
Trahitque quo deſiderat:
Leges fuiſſe ruptas
Non curat, aut conſiderat.

Sed quisque prædo cordis,
Quod maximæ eſt amentiæ,
Se ſtringit ipſe chordis
Erroris & licentiæ.

Quod iſta plena fuci
Mundi ſit oſtentatio,
Non debet inde duci
Color, vel excuſatio:

Nam quidquid eſt, ab ipſo
Nobis Deo conceditur,
Nemo niſi à ſeipſo
In his amandis læditur

Ego

Długoż ták báiáć będę? (nica,
Bystra w rzecz patrząc źrze-
Rybá więźnie ná wędę,
Człowiek sam sobie łápicą.

Swa káżdego wygodá,
Do chući własnych wćiąż pędźi,
Czy to dobrze, czy szkoda,
Nic go tá pieczá nie swędźi.

Ale się sam kátuie
Co iest hániebnym szaleństwem;
I sam śiebie krępuie
Tęgim rospáczy męczeństwem.

Ze pełno samołowek,
W ktore ná świećie wpadamy,
Płaszczykow i wymowek
Ztąd sobie stroić nie mamy.

Sam Bog ná zysk człowieczy
Wszystko stworzenie pomnaża
Nikt nie szkodźić z tych rzeczy
Káżdy sam śiebie obraża.

EGo lædor à meipſo,
Lædor tamen, nec læderer
Procul ipſe memetipſo,
DEO meo ſi dederer.

Nam blandientis hujus
Mundi ſub affluentiæ,
Quis eſt? quis ille? cujus
Non gliſcat appetentia?

In orbe, ſive diſco
Sunt cuncta mundi fercula;
Et pertinace viſco
Imbuta ſunt opercula.

Tangendo detinemur;
Tenendo comprehendimur:
Prendendo poſſidemur:
Et poſſidendo vendimur.

Si dicis eſſe luſum:
Hunc nolo ludum ludere.
Si dicis eſſe abuſum:
Hunc nolo abuſum cudere:

Sam się ránię owszeki, (ny.
A wżdy bol: mogłbym uyść rá-
Bym sam śiebie dáleki
Bogu był swemu oddány.

Bo przy tey obfitośći
Ták pochlebnego oszustá,
Kogo przebog chćiwośći
Zła nie uwiedźie rospustá?

Ná okrągłym pułmisku
Są wszystkie świátá potráwy:
Lgnie w nich iáko w bágnisku,
Bo ie pokłoćił łeb żwáwy.

Tkniesz li się? zátrzymány ś;
Trzymasz li? iuż cię chwytáią:
Chwyćiłzli? dodźierżány ś:
Dźierżysz li; iuż ćię przedáią:

Grá to, mowisz, świátowa;
Kát go weź z tákim igrániem:
Rzeczesz; zwyczay się chowa:
My złych zwyczáiow przestá-
niem.

TRia ſunt amica Mundo:
Opes, voluptas, gloria:
Hæc intus, inque fundo
Sunt dona proditoria.

Opes Labore patre,
Ex matre ſunt Cupidine:
Stant cum Timore fratre,
Sorore cum Formidine.

Apis inſtar eſt voluptas,
Mordet ſuis cupediis:
Quis neſcit eſſe nuptas
Jucunditates tædiis.

Fatuus honoris ignis
Eſt flamma deſultoria:
Eſt febribus malignis,
Eſt fulguri par gloria.

Sunt ergo, ſunt venena,
Sunt dona proditoria,
Utut audiant amæna,
Opes, voluptas, gloriâ.

DRyiá świátu po rodźieſckie.
Bogáctwá, roſkoſz, czći świe-
Te wewnątrz i ná ſpodźie,
Są upominki zdrádźieckie.

Kłopot Oycem bogáctwá,
A chćiwość mátką witáią,
Fraſunki ſię do Bráctwá
Boiáźni w-Sioſtry wpieráią.

Roſkoſz podobna pſzczele,
Kąſa iák żądłem ſłodkością:
Ktoż nie wie, że weſele
Ożeniło ſię z-żáłością?

Błędne świátłá Honoru
Są to powietrzne zapáły,
Błyſkáwicom z pozoru
Febrom rowne czći chwały.

Są tedy iádowite
Są upominki zdrádźieckie,
Choć rzkomo znákomite,
Bogáctwá, roſkoſz, czći świeckie

Ieśli-

SI mundus illecebris
Sese tibi despondeat,
Eventibusque crebris
Votis tuis respondeat:

Securus esse noli:
Quid sit futurum dispice.
Deoque fide soli:
Finemque semper inspice,

Qui spargit illecebras,
Cachinnulos, & jubilum:
Mox ibit in tenebras,
In lacrymas, in nubilum.

Par est tenebrioni,
Nubique par serenulæ:
Par, imo Scorpioni,
Par Mundus est Sirenulæ.

Aures utrinque claude,
Sirenibus ne jungere,
Cave Venena Caudæ
Vult Scorpio te pungere.

Puer

IEśliby pieſzczotámi,
Swiatci ſię kiedy zálecał,
I wielą wygodámi,
Twoim zamyſłom przyświecał;

Nie ufay zdrádliwemu, (day;
Co záczym przyydźie, znáć żą-
Bogu ufay ſámemu
Záwſze ná koniec poglądáy.

Kto tu ſobie przebarſzcza,
I dobrey myśli zażywa;
Wnet ſię ná plutę zmarſzcza,
I we łzách ſmutny opływa.

Swiát rowien złodźieiowi
Rowien i chmurze pogodney
I owſzem niedźwiadkowi
Bá i Syrenie urodney.

Zátul uſzy po ſkronie,
Syren nie wzyway do gadek
Strzeż ſię iádu wogonie
Chce ćię ukąśić niedźwiadek.

Mło-

PUer anguis eſt in herba
Cave cave pericula,
Fuge ſpecioſa verba
Non verba ſunt ſed ſpicula.

Ne te putes abeſſe;
Quid corpore enim affinius?
Quid carne poſſit eſſe,
Quid te tibi vicinius?

Mundi manendo Civis
Omni procul juvamine,
Inter Venena vivis
In aſpidis foramine.

Ne dic libido ſordet,
Non curo non conſentio
Cupido ſæpè mordet
Et mordet in ſilentio

Vide puer teipſum,
Ne diligendo læſeris
Fugiendo temetipſum
Tute caves, non deſeris.

Młokosku wąż pod źielem ; (ty,
Złych się przypadkow strzeż ro
Pięknych słow gardź cherchelę
Bo to nie słowá, lecz gloty.

Nie wierz, by ćię nie zstáło :
Coż ták iák ty sam twoiego?
Coż może bydź nád ćiáło,
Coż tobie nád ćię bliższego?

Swiátá będąc mieszkáńcem
Gdźie pomoc widźisz nie sporą
Iesteś gádźiny bráńcem,
W iámie źmiy mięszkasz komorą.

Nie dość, żeć śmierdźi psotá,
I grzeszyć niemasz ná woli,
Zgnie Kupidyn niecnotá,
A żgnie i milczkiem, áż boli.

Pátrzże dźiećię uśilnie,
Ześ szkod ien gdy się sã lubisz,
Siebie się strzegąc pilnie,
Strzeżesz się tylko, nie gubisz.

Fuge, fuge, quid moraris?
Domi tuæ eſt incendium,
Quid cum foco jocaris,
Mors cujus eſt ſtipendium?

Ludendo te favillæ
Urunt gravi cauterio,
Placetne luſus ille,
In quo feritur ſerio.

Fateris eſſe parvas,
Res mundi & eſſe inutiles,
Fateris eſſe larvas
Et eſſe nugas futiles.

Fuge ergo nam probata
Virtute, ni te involueris
Ni fila præparata
Dolo bono diſſolveris.

Iſtæ profectò nugæ
Huc perditum te duxerint,
Aut more ſanguiſugæ,
Tibi medullam ſuxerint.

VChodź, uchodź, coż mudźisz?
Domostwoć ogniē prześmiár-
Ogień żártámi studźisz, (dło:
W ktorym zápewne dasz gárło.

W żárćie płomień ogniowy,
Grzeie ćię prawie do hártu,
I miłyć zárt tákowy,
W ktorym dogára bez żártu?

Znasz to że podłey bárwy,
Są wszytkie świátá prożnośći
Znasz to że włásne lárwy,
Plotki, błazeństwá, lekkośći;

Vchodź, uchodź potężnie
Męstwáli niemász i cnoty:
Bo iák nie stárgasz mężnie,
Tey to nićiáney roboty:

Záprawdę te ploteczki
Abo ćię w łykách uplotą,
Abo iák pijaweczki
Krew i szpik z ciebie wygniotą.

MIhi pes uterque prurit
Calcare mundi gloriam,
Me sanctus ardor urit,
Vincamus hanc victoriam.

Video venire rugas,
Et funeris præsagia;
Linquamus hasce nugas
Linquamus hæc contagia:

Linquamus ante mortem,
Et ante vitæ funera,
Quam Mundus iste sortem,
Quæ Mundus offert munera.

Linquamus ergo Mundum,
Rerum chaos discordium
Linquamus hoc profundum,
Et hanc cloacam sordium.

Qui vitæ ad usque fundum
Mundo dolenter hæserit
Non linquit ipse mundum
Sed mundus ipsum deserit.

CAN-

OBie mi ſkacza nodze (męſtwē
Deptáć, świát, wzgardzáć i
Chęć święta żga mię ſrodze,
Zwyciężmy tákim zwyćięztwē.

Widzę z fałdámi gęby
I bliſkiey śmierći przełazy,
Te plewy, te otręby,
Te złe opuśćmy zarázy.

Opuśćmy źiemſcy kreći,
Pierwey niż przyidźiē ná máry,
Te nikczemne rupieći
Te dárow świeckich poczwáry.

Opuśćmyſz to świećiſko
Wſzelkiey zamięſzkę niezgody,
Opuśćmy to doliſko
Ten ſtek plugástwá, tę ſmrody.

Kto do ſkonnego látá,
Chętnie na świecie polega,
Ten nie opuſzcza świátá
Ale świát iego odbiega.

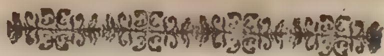

MELOS PRIMVM *ANIMI* à Mundo in DEVM SALIENTIS.

Quid mihi eſt in cælo? & à Te quid volui ſuper terram.

Pſal: 72.

Hæc

MELODIA WTORA DVCHA

od Swiátá

DO BOGA

wzbiiáiącego.

Co mam (zgotowanego) w niebie? A od ciebie czegom pragnał na ziemi. w Psál: 72.

HÆc vita funus atrum,
Et vera ſcenæ eſt fabula;
Mors prodit in theatrum,
Vitæ per incunabula.

Volat hora currit ætas,
Strophen, per atq; antiſtrophē:
Ad mortis usque metas,
Et fabulæ cataſtrophen.

Sunt regna, ſunt honores
Ut plurimum tragediæ:
Mortaliumque mores
Ludibrium Comediæ.

Quicunque ventre matrum;
Vitæ ſub auras trudimur:
Vitæ per hoc theatrum
Vel ludimus vel ludimur.

Noli rogare quarum
Sit hic, ſit ille partium:
Age tu quod eſt tuarum
Sic vivere eſt ars artium.

TEn zywot zwáć ſię godźi
Smiercią i bayką widoku
Smierć ná widok wychodźi,
Pierwſzym żywotá przy kroku.

Lecą czáſy w prędkośći
Nie bez odmiány potoczney
Do kreſu śmiertelnośći,
I końcá bayki widoczney.

Cżći, Krolestwá, dźierżáwy,
Są Trágedyey mátaczką,
A człowiecze zabáwy
Komedyálną igráczką.

Ktorzykolwiek we wrotá
Zycia krotkiego wieżdzamy
Ná tym plácu żywotá
Bábki á mroczką igramy.

Niedbáy, grali kto inny,
Gniewuſá, pięſow, háyduká,
Czyn ty coś ſam powinny
Ták żyć ná świecie, to ſztuká.

NOli invidere ſortem
Aut ſatrapis aut regibus;
Omnes obire mortem
Debemus equis legibus;

Quâ lege navigandum
Vitæ viis fatalibus:
Hac lege naufragandum
Eſt omnibus mortalibus.

Omnes ſuisque cymbis
Suisque remis volvimur:
Lethalibusque nimbis
Cymbâ ſolutâ ſolvimur.

Mare vita, morsque portus,
Hinc incolenda civitas
Aut cæli amænus hortus,
Aut tartari eſt captivitas.

Ne per maris procellam
Mens erret ut phrenetica:
Poli invenire ſtellam
Acu volo magneticâ,

Niechćiey ſzczęśćia zazdrośćić
Kśiążętom, Krolom, Ceſárzom,
Przyidźie ſię w grob zágośćić
Ták Pánom iáko Włodárzom.

Ktoremi ſię nas práwy
W okręt żywotá náśiędźie;
Mocą teyże ustáwy
Muśim ſię rozbić ná prędźie.

Wſzyſcy ſwemi wioſłámi,
W ſwoich ſię łodkách woźiemy.
Aż zá śmierći fáłámi
Gdy łodź fáluie, toniemy

Morzem żywot, śmierć brzegiem:
Ztąd (by ſię prawdá w brod rze-
Abo w niebo ſzeregiem, (kła)
Abo iść hurmem do Piekła.

Czym ia iáko po leśie
Ták i po morzu nie błądźił;
Po gwiazdách po Mágneśie
Będę ſwey łodki bieg rządźił.

Littus legendo verrant,
Amentque terram radere;
Vel qui libenter errant,
Vel non amant evadere.

Volo tènere cursum:
Volo per altum devehi,
Et navigando sursum,
Dei sub alas evehi.

Non ibo quâ suevi,
Utor novis ardoribus
Cælum quod ante sprevi,
Est in meis amoribus.

Mihi terra risit olim:
Putata delectabilis,
Quam nunc amare nolim,
Sanè, nec est amabilis.

Monet ista claritudo
Serena, cælum cernere:
Docet ipsa pulchritudo
Terrena terram spernere.

OWym to nic nie wádźi
Że ſie przy lądźie tułáią,
Co ábo błądzą rádźi,
Abo przepłynąć niedbáią.

Ia wolę by też nagle,
Raz ſię ná głębi ochynąć,
A rozpuśćiwſzy żagle,
Pod ſkrzydłá Bozkie wypłynąć.

Minę tory zwyczáyne
Nowa mię chćiwość podnieca,
Niebo mnie do tąd táyne
Mey ſię miłośći záleca.

Ziemiem przedtym miłował
Chcąc u niey uciech názbieráć
Iużem iey ábdánkował, (ráć
Niemáſz co prawdá wczym gine-

Tá iáſność, tá pogodá,
W niebo nam pátrzyć porucza
W ſzyſtká źiemie urodá
Ziemią nas gárdźić náucza.

Gdźież-

QUocunque fert ocellus
Sui favillam luminis,
Sit unda ſitve tellus;
Mei recordor numinis.

Si fortè cerno florem,
De flore ſurgit quæſtio;
Quis cudit hunc odorem?
Deumque noſſe geſtio.

Si prata, rura, montes,
Valles agros, ſi cætera:
Sunt hæc creata pontes,
Scalæque verſus æthera.

Et per ſuas figuras,
Et ſigna per terreſtria;
Quid nos amare curas
Ajunt, ama cæleſtia.

Quo nempe res creatæ,
Tot voculæ propheticæ;
Mihique fabricatæ
Tot ſunt acus magneticæ.

En

GDźieżkolwiek ok oboie,
Swoim promieniem záśięga,
Ziemiáli, wodli zdroie,
Wnet myśl o Bogu wylęga.

Vyźrzę kwiateczek iáki
Wnet o nim rośćie pytánie
Zkąd wżdy w nim zapách táki,
Owoż o Bogu bádánie.

Obaczę łąki krasne,
Gory, padoły, rowniny,
Wszystko to mosty własne,
Wszystko do niebá drábiny.

Więc one, ieśli czuiesz
Ksztáłtem i znáki rożnemi
Co nas, mowiąc, miłuiesz?
W niebie się kochay, nie w źiemi.

Owá ile stworzenia
Tyle w niem kazań záwártych
Tyle mam do zbáwienia
Strzałek mágnesem nátártych.

Pátrz

EN arbores relinquant
Telluris ut confinia,
Cæloque cum propinquant,
Ut gaudeant vicinia.

Sublime ſurgit Ornus,
Altumque creſcit eſcylus,
Amat eminere Cornus
Jacere neſcit Meſpilus.

Abies ſuo vireſcit
Se ſurrigens acumine,
Libentiusque creſcit
In montium cacumine.

Sunt nube quæ putentur
Ramos amanter tingere;
Sunt velle quæ videntur
Ad ſtellulas attingere.

Hæ dum per hunc calorem
Ramos in altum porrigunt;
Cordis mei teporem,
Et vilitatem corrigunt.

PAtrz iáko ſię dobywſzy
Od źiemie drzewá odſtáią
A niebu ſię zbliżywſzy
W tym ſię ſąſiedztwie kocháią.

Ná gorách roſtą buki,
W gorę ſię Ieśion podnośi
Dereń przeymuie ſztuki
I Nieſplik wzroſtu nie prośi.

Iodłá ſwoim wierzchołkiem
Aż ſię ku niebu wydźiera
A nie kontentá dołkiem
Gory wyſokie obiera.

Są tákie, co ſię żdádzą,
Sámych obłokow dotykáć
Są co ſię ná to ſádzą,
Zeby ſię do gwiazd przymykáć.

Te gdy w tey gorącośći,
Prágną bydź niebu przyiemne
Serc náſzych oźiębłośći
I myśli háabią nikczemne.

Dłu-

QUid anime mi, quid urges
Hæc inferis affinia?
Ignave, quando surges
Ad syderum confinia?

Frondentibus capillis
Init Cedrus connubium
Cum rore cumque stillis
Altissimarum nubium.

Quercus propinqua stellis
Et eminente culmine,
Frendentibus procellis,
Et invidente fulmine.

Quot Fagus aucta ramis;
Tot brachiis se extendere:
Quot frondibus, tot hamis
Videtur astra prendere.

Tu per fimeta Mundi
Sordes meras amplecteris;
Et carceris profundi
Gravi catenâ necteris.

Non

Długoli Duſzo moiá, (czyć?
Woliſz tak z piekłem grani-
Rychłoſz náwróciſz kroiá,
Czy też to w niebie dźiedźiczyć?

Rzuca roſkwitłe włoſy,
Cedr nâ Libanie wyſoki:
Wáſzey pożąda roſy
Naywynieśleyſze obłoki.

Dąb roſły iák po ſznurze,
Pod ſáme gwiazdy wychodźi,
Choć ſię nań ſrożą burze,
Choć grom zawiſny nań godźi.

Ile buk ma gáłązek,
Tyle to rámion rośćiąga:
Ile rozg, tyle związek,
Ktoremi niebá ſnadź śiąga:

Ty po śmiećiách świátowych, (iuż
W plugáſtwie gmerzeſz i wgno-
A w więzách ták ſurowych,
I w turmie ſzukaſz pokoiu.

NOn ſola magna ligna
Effert amor cæleſtium ;
Hæc uſitata ſigna
Sunt ſtirpium terreſtrium.

Videmus & geniſtas
In montium crepidine ,
Aureas levare criſtas
Ejuſmodi cupidine.

Humiles per arva ſpicæ
An non amant excellere ?
An non amant myricæ
Se verſus aſtra pellere.

Et arbores ſuperbæ ,
Et ſimplices arbuſculæ ,
Fruteta, gramen herbæ ,
Et ſtirpium minuſculæ.

Omnes ad aſtra tendunt
Mirabili concordiâ :
Me porrò reprehendunt,
Qui langueo ſocordia.

NIe ſáme wielkie drzewá,
W niebie ſię gwałtę kocháią:
Tákież znáki naydźiewá,(ią
I w tych, co mnieyſzy wzroſt má-

Biedny żárnowcá kozaczek,
Przy gor wyſokich kráwędźi,
Wſpináiąc ſię chudaczek,
W gorę iák może ták pędźi.

Niſki kłoſow kwiatyſzek,
Ażá ſię w źiemi rozwiia?
Aza i támáryſzek
Rad ſię ku niebu nie wzbiia?

Ták to drzewá wſpániáłe,
Iáko i proſte krzewinki,
Trawki i źiołká máłe
Krzaczki, i ládá chróścinki.

Wſzyſtkie ſię zgodnie máią,
Okrągłey niebá ku Sferze,
A mnie przygánę dáią
Żem táki leniek w tey mierze.

Movvię,

PRætexu quod moretur
Me corporis puſillitas:
Natura ſi notetur,
Hæc proſit imbecillitas.

Solet arborum tenella
Radice facta pubere,
Ne langueat miſella,
Potentiori nubere.

Sic nupta vitis ulmo
Tranſcendit ulmum vertice:
Sic obſequente culmo
Phaſelus inſtat perticæ.

Hederæque ſic tenaces
Muri per altitudinem;
Cucurbitæ ſequaces,
Per pergulæ teſtudinem,

Ut jungar ergo cælo,
Me vitis eſt ſolertior?
Sum tardior phaſello?
Cucurbitis inertior?

MOwię, iż do tey pieczy,
Ciáłá mi ſłábość przeſzkadza
Znamli náturę rzeczy,
Sámá im ſłábość wygadza.

Zwykło ſłábe krzaczątko
Gdy ſię záweźmie korzonek,
By nie mdláło chudźiątko
Dużſzych przyſtawáć do płonek.

Ták maſz długim obłąkiem
Wiąż przechodzącą mácicę;
Ták bob obwiſłym ſtrakiem,
Tyczną przeraſtá pálicę.

Wtąż po murowey ściánie
Pnie ſię upornie bluſzcz długi,
I korby ábo bánie
Koło podźiemney frámbugi

W śiągániu tedy Niebá.
Iam nád mácicę niedbálſzy,
Więc iść zá bobem trzebá
Mam bydź nád korby oſpálſzy?

Chceſz

ANima mea vis adire;
Cæleſte patrimonium.
Debemus hic inire
Solenne matrimonium.

Si nuptui locari
In cælitum vis curiis;
Non perticis juvari
Non indiges longuriis.

Trino DEO, DEO uni
Pulchris amoris nexibus
Cor obliga, cor uni,
Et implica complexibus.

Qui cordis eſt puſilli,
Si cum DEO conjungitur;
Deus loco bacilli,
Statuminisque fungitur.

Et iſtud adjuvantis
Eſt gratiæ connubium;
Animiq; prævolantis
Ultra par erga nubium.

Si

CHcesz dostáć Duszo moiá,
Oney niebieskiey dźiedźiny,
Wprzod tu powinność twoiá
Slubne odpráwić zmowiny.

Chceszli zámąż do niebá,
Gdźie się tá zmowá potwierdźi;
Do tegoć nie potrzebá,
Ni tyczek żadnych, ni żerdźi.

Bogu w-Troycy iednemu,
Piękney miłośći zwiazkámi,
Serce powzday sámemu
Złacz i powikłay węzłámi.

W kim sercá mdleysze kárty
Ieśli się z Bogiem ziednoczy
Bogiem ták będźie wspárty,
Ze go nic ná doł nie stłoczy.

I teć to zrękowiny,
Ztad łáski pomoc dáiacey
Ztad Dusze nád niżiny
I nád obłoki lecacey.

SI mole detineris,
Et corporis gravamine;
A plantulis doceris
Quo te leves conamine.

Quando arbores gravantur:
Vim vi ſolent repellere.
Solentque cum ſecantur,
Ramis novis excellere.

Solet agitata Pinus
Frondes minanter jungere;
Audetque preſſa Spinus
Se deprimentem pungere.

Ilexque tonſa duris
In Algido bipennibus,
Ridere vim ſecuris
Solet, lucris perennibus.

Et eminere Palma
Si quo prematur pondere;
In id indolis eſt alma
Natura, plantas condere.

CIáłáć ciężkość dokucza
Chcąc cię do źiemie niewolić
Ládá cię kierz náucza
Iák się ku niebu grámolić.

Drzewá śiłą szláchetną
Odpor gwałtem dawáią
A gdy ie snadź obetną
Nowe gáłązki puszczáią.

Sośnia groźnemi pręty
Strászy sobą chwieiącego
Tarn chcąc po lekku zgięty
Skłoć nieomieszka gnącego.

Więzożołá okrzesány
Ostrą ná lásy śiekierą
Szydźi z podiętey ráry,
Nową nárosły kozerą.

I pálmá sporzey rośćie
Gdy iey co broni wylotu:
Od natury tegośćie
Drzewá dostá y przymiotu.

ET lachrymas, & iras,
Et murmur & ſuſpirium
Induſtriasque miras
Abſconditarum virium.

Cæli viá negata
Conſtanter arbor exerit,
Et certat obſtinata
Doneç çomas erexerit.

Si quo furore venti
Ramos minantur frangere,
Suſpirio frequenti
Auditur Ornus plangere.

Alnus renidet auris
Leni ſono ridentibus,
Iraſciturque Cauris
Per aerem ſtridentibus.

Quo truncus ille vergit
Dum ſtridet, aut iraſcitur,
Meus amor ire pergit,
Eoque fine naſcitur.

Simul

TO płáczem, to záś gniewem,
Szęmrē, wzdychánię, gorącé,
Iuż práwem iuż i lewem
Sił ſkrytych i ſztuk tyśiącem.

Pnie śię drzewo ſtátecznie,
Gdy mu co w-gorę zábroni;
I nie wytrwa koniecznie,
Aż mu śię drogá odſłoni.

Ieżli rcziádłe wiátry
Drzewá śię łamác zmawiáią
Náſłucháią śię Tátry
Iáko Iáwory wzdycháią.

Olſzyná śię połyſká
Gdy wiátrek cichy powiewá,
Lecz ſkrámi z gniewu pryſka,
Gdy wicher bárkom dogrzewa.

O co śię te pnie kuſzą
Gdy wnich te gniewy baczemy;
Tám ciągnąć wſzyſtką Duſzą
Ná to śię właśnie rodźiemy.

Simul amor ut Cupressum,
Palmam videt, vel Carduum
Simul inde, per regressum
Fert sese ipse in arduum.

Et quærit ire junctim,
Idemque per vestigium;
Et sicut illa punctim
Acuminat fastigium.

Aitque, si Cupressus
Flāmæ in modum protenditur,
Queat amor esse pressus,
Qui flagrat ac incenditur?

Si pressa Palma, sursum
Levat suis se palmulis;
Amor potesne cursum
Tuis negare flammulis?

Si carduus sagittas
Suas olympo dedicat;
Amor ut eo remittas
Tuas sagittas prædicat.

GDy Cyprys chuć wrodzona,
Gdy palmę, oset, oglada
Záraze w ſtecz wściagniona
Bydź iak naywyżey pożada.

I prágnie tymże tropem
Z niemi weſpołek wędrowáć
Prágnie rownym pochopem
Wzwyż ſię śpiczáſto proſtowáć.

Ieśli Cyprys, powiáda,
Ná kſztałt płomieniá ſtrzeliſty,
Miłość ma leżeć bláda,
Ktora ieſt zapał ogniſty?

Ieśli pálmá ściśniona,
W gorę ſwym każe pátyczkom;
Możeż miłość przeſtro..a
Biegu ſwym bronić płomyczkō?

Ieśli oſet, ſwe ośći,
W niebie nieiáko utyka;
(Tám tám piękna miłośći
Twe ſtrzáły rzucay) wykrzyka.

O Arbores avetis,
Ut in Deum cor dirigam;
Dum crescitis, monetis
Ut esse sursum diligam.

Vegetabili calore,
Ramos gradatim ponitis;
Et scansili virore
Scalas mihi disponitis;

Et poma germinatis
Dulci sapore prædita;
Et illa collocatis
In parte semper editâ.

Et eminente fructu
Me versus astra ducitis:
Et hî loquace ductu
Nihil loquendo dicitis:

Cælumne vis lucrari?
Noli deorsum serpere:
Nam debet elevari
Qui poma vult decerpere.

Cum

O Drzewá! mnie wzywaćie,
Bym wniebo ſerce kierował,
Roſtąc upominaćie,
Abym bydź wzgorę miłował,

Zywym mi ćiepłá pędem,
Wſchody z gáłązek czynićie
A pochodźiſtym rzędem
Szczebie źielone robićie.

Nuż iábłuſzká ſłodźiuchne,
Káżdy rok z śiebie wiiećie
A te dáry miluchne,
Záwſze wyſoko kłádźiećie.

Owá fruktem podnioſłym
Mnie ku niebioſom wabićie
A ſłowem z pniá wyroſłym
Ták mi niemowiąc mowićie.

Chceſzli ty doſtáć Niebá
Nie ſtoy ná dole dáremno
Wſpináć ſię temu trzebá
Komu rwáć iábłká przyiemno.

 Gdy

CUm cogito, unde Corno
Sint corna purpurantia:
Quave arte, quove torno
Tornata poma Aurantia;

Disco tot esse soles,
Multiplici compendio;
Quot pomus ista proles
Fert nobili suspendio.

Est lucis, est caloris,
Est solis hæc fæcunditas:
Et aurei coloris
Persuadet hoc rotunditas.

Parit incumbante cælo
Natura tot propagines,
Et format absque prælo
Solis mariti imagines.

Si parva possit arbor
Soles pusillos fingere:
Quonam colore tardor
In corde cælum pingere?

Mihi

GDy myślę z kąd głogowe
Chodzą w szárłacie iágody
Iabłká pomáránczowe,
Zkąd swey dostáią urody.

Baczę słońcow ták wiele (cych,
W iedney gromádźie świecą-
Ile fruktow ná czele
Nie po kątowsku wiszących.

Ciepłá to i świátłośći
I słońcá płodność sámego
Znáć to i z okrągłośći,
I z gláncu fárby złotego.

Naturá płod ták grzeczny,
Z niebem wyląg szy pomnaża,
A obraz w niem słoneczny
Iáko Oycowski wyraża.

Mogą się w drzewku máłym
Máłe słonyszczká ksztáłtowáć;
Przecz ia w sercu wspániáłym,
Lenię się Niebo málowáć?

Mihi cerasus videtur
Ramis in orbem crescere;
Cælumque ut æmuletur,
Stellis suis splendescere.

Cerasis enim rubore
Se se suo prodentibus,
Sub frondium virore,
In ramulis frondentibus.

Uiridi micare nocte
Tot mî videntur stellulæ,
Quot solis igne coctæ
Sunt bacculæ rubellulæ.

Videre vis cometas;
Has gemmulas considera
Natura tot prophetas,
Caudata tot fert sydera.

Quærisne quid futuri
Præsagiant mortalibus;
Gustum boni astuturi
In rebus immortalibus.

WIśni się przypátruiąc, (gámi.
Zda się rość w okrąg roz-
A niebá náśláduiąc,
Swymi się błyſzczy gwiazdkámi.

Bo gdy ſwą rumiánośćią
Iey się wiśienki wydáią;
Choc pod liſtkow gęſtośćią
Ná ſzypułkách się uczáią.

W ćieniách nocy źielonych,
Tyle się migą gwiazdeczek,
Ile w słońcu ſmáżonych
Rumięniuśienkich gałeczek.

Chceſz tu wiedźieć komety?
Pátrz ná te perły rośiſte:
Tobie rosłą ná wety,
Te ogonátki gwiazdźiſte.

Pytaſz się co tákiego
Te prorokuią komety;
Słodkość dobrá przyſzłego,
I one wieczne bánkiety.

Záźrzeć

ME cogis invidere,
Et flere, quisquis indicas
Cadente ſole flere,
Solere, plantas Indicas.

Solere præ liquore,
Præ lachrymarum ductibus:
Noctu manare flore,
Et deſtitutas fructibus.

Et ſolis in reductu,
Fætas novis ſplendoribus;
Poſito ſolere luctu
Ridere mille floribus.

Ego juro teſte cælo,
Et teſte conſcientiâ,
Coquor impotente zelo,
Et uror invidentiâ.

Quod arbor Inda lumen
Solis remoti præſciat;
Mea mens videre numen
Dei propinqui neſciat.

Záyżrzeć á płakáć chcewá(dźi,
Gdy kto ná pámięć przywo-
Iako Indyyſkie drzewá
Płácza gdy słonce záchodźi.

Iáko prze mgliste krople,
Przezbytnie pláczu niewczáſy,
W nocy powieſza ſople,
Zbywſzy wrodzoney okraſy!

Záś przy odwroćie słońcá
Nowa iáſnośćia ozdobne,
Sypia kwiatki bez końcá,
Złożywſzy gunie żałobne!

Bądź niebo mey przyśięgi
Moie bądź świádkiē ſumnienie
Gniew mię przenika tęgi,
Mam od zazdrośći palenie.

Że Indyáńſkie drewno,
Słońce przeczuwa z dáleká;
Mnie o Bogu nie pewno,
Chodź tud źieſz tudźież czło-
wieká.

Ná co

CUr arbores remotæ?
Cur proferuntur Indicæ;
Plantæ per arva notæ,
Pro patrio ſunt indice;

En obvio per hortum
In flore, demonſtrabitur;
Eſt quando ſol ad ortum,
Quando ſub undas labitur.

Cum mane ſol reſurgit,
Et luce terram deſpicit;
Clytie excitata ſurgit
Ortumque ſolem reſpicit.

Cum ſol deinde plauſtrum
Quá ſpirat Auſter exerit:
Flos ille ſpectat Auſtrum
Miror quis eum flexerit.

Suamque quando celat
Sol nocte claritudinem:
Se ſe ſuamque velat
Flos ille pulchritudinem,

NA co drzewá poſtronne,
Ná co Indyiſkie przynoſzę?
Ládá korzonki płonne
Ná ten ia dowod záproſzę.

Oto w ládá ogrodźie (dnie.
Ládá kwiatczyſkko wnet zgá-
Kiedy ſłońce ná wſchodźie,
Kiedy pod źiemię zápádnie.

Gdy ſłońce ráno rzuca,
Swoie po źiemi promienie;
Słonecznik ſię ocuca,
I w ſłońce pátrzy ſzalenie.

Gdy záś ſłońce ſwych koni,
Ku południowi dogánia;
Kwiát od niego nie ſtroni,
Dźiwno mi kto go nákłánia.

Ná koniec gdy pod wodą
Słońce ſię w nocy zátái;
Z ſwoią ſię też urodą
Kwiát on ſchylony uczái.

Zá

SOlem ſequuntur herbæ,
Per ſolis ipſas orbitas:
Cur à Dei ſuperbe
Veſtigiis exorbitas?

Deus inſtar eſſe ſolis,
Et eſſe vult pro ſidere;
Et tu proterve nolis
Soli Deo confidere?

Te prata, teque flores
Pulſa ſtudent inertiâ
Alios docere mores
Spectabili ſolertia.

Vide roſas, amellos,
Et tulipas, & lilia,
Et quos vocent ocellos,
Quæ Chloridis monilia.

Cælo propinquiores
Hac eſſe parte geſtiunt;
Quâ parte dant odores,
Et floride ſe geſtiunt.

Per

Zá słońcem nierozumny
Wteż tropy kwiatek wędruie;
Czemuż człowiecze dumny,
Twoy krok do Bogá szwánkuie?

Chceć Bog stánąć zá słońce, (cze:
Chcec bydź zá gwiazdę niedbál-
Niechcesz Bogá obrońce?
Niechcesz mu uiáć zuchwálcze?

Łaki polá i sády,
Chcą ćię oduczyć gnuśnośći:
A swoiemi przykłády,
Chcą ćię náuczyc mądrośći.

Masz roże, masz lilie,
Masz tulipany ná probę:
Gwiazdeczki piwonie,
I wszystkę wiosny ozdobę,

Tą częśćią niespokoyne
Niebu się ráde zbliżáią
Ktorą náylepiey stroyne,
I ktorą zapách wydaią.

PEr prata restituti
Sunt quando veris nundinæ
Floresque prostituti
Virente sunt arundine.

Est omnis illa florum
Amæna prolectatio.
Cælestium colorum
Suavis affectatio.

Tellus & astra certant
Reciprocis amoribus;
Si lumen astra vertant;
Respondet illa floribus.

Et est videre flores
Vultum referre syderis;
Meum cor hos amores
Invideris, si videris.

Est cura veris una,
Vestiri iisdem insignibus,
Cum sole cumque luna,
Cum noctilucis ignibus.

Cre-

PO łąkách gdy śię z ſwemi
Wioſná táſzuie towáry
Rozſypuiąc po źiemi
Pſtry kwiećia gryſzpan bez miáry;

Wſzyſtkie owe wybornych
Vćiechy kwiatkow foremne
Są barw Niebá pozornych,
Náśládowánia przyiemne.

Ziemiá z niebem miłośćią
I wzáiem walczy dárámi,
Niebo ku niey z świátłośćią
Oná ku niebu z kwiatkámi.

Z tegoć kwiát ſpołkowánia,
Gwiazdźie podobien bez máłá
Duſzyczko, te kochánia,
Pewniebyś widząc záyźrzáłá!

Iednym ieſt wioſny końcem,
Temiż śię ſzczyćić herbámi
Z Mieśiącem i ze Słoncem,
Z nocą świetnemi ogniámi.

Zmierzch

CRepuſculum eſt, Roſarum
In albicante ſortice:
Aurora, Tuliparum
In diſcolore cortice.

Narciſſus umbilico
Fert ſolis orti imaginem,
Profeſſus aſtro amico
Debere ſe propaginem.

Solem ſuopte Caltha
Sibi colore vendicat,
Refertque, qualis alta
In parte cæli ſplendicat.

acea puſilla mole
Coloribus diſtinguitur,
Quibus occidente ſole
Lux, cum dies extinguitur;

Radioſa quando Bellis
Per prata ridet bellulè,
Cum lucidis Amellis,
Tunc ſunt per arva ſtellulæ.

ZMierzch iest wkwiátach rożow:
Nie ciemnobládych listeczkách;
Zorza w tulipanowych,
Ná pstrofárbistych skoreczkách.

Nárcysek swym pempuszkiem
Słońce wschodzące wyraża:
Daiąc znác tym serduszkiem,
Że się od niego pomnaża.

Napiętek swą iásnością
W słoce się wrod ził dość cudnie:
Vcząc z iáką świetnością
Lśni się ná niebie w południe.

Wdowká, máłego wzrostu,
Pstrocią fárb rożnych iáśnieie:
Lecz glánc tego pokostu,
Że dniem po słońcu truchleie.

Gdy Stokroć promienista, (czki,
Z gwiazdoświetnemi kwiáte-
Gra po łące rzęsista;
Zaż to nie ziemne gwiazdeczki?

Sáſán-

IN ſiderum favorem
Stellam loco coronidis
Fert ille flos, cruorem
Quem nominant Adonidis.

Irim figurat Iris
Flexis in arcum floribus;
Suis referre gyris,
Suis amat coloribus.

Violæ fluens ab ore
Suavis ille anhelitus,
Vel floris ex colore
Manaſſe dicas cælitus.

Et iſta floſculorum,
Ac ſyderum conſenſio,
Eſt cauſa gaudiorum;
Dum naſcitur contentio;

Aprilibus novellis,
Cælumne pictum floribus?
An terra clara ſtellis
Dicenda ſpectatoribus?

Sáſánká kwiát czerwony
Że ſię Niebioſom záleca
Gwiazdę miáſto korony
Ná wierzchu głowki záświeca.

Koſáćiec ná wzor tęcze,
Swoie liſteczki kieruie
One przez ſwe obręcze
One tárbámi kſztałtuie.

Fiołek w ſwey ſzczupłośći
Zapách przedźiwny wydáie
Z ſámey kwiatká ślicznośći
Znáć że go z Niebá doſtáie.

Tećnam kwiatkow i źiela
Porozumienie z gwiazdámi,
Przyczyna ieſt weſela,
Kiedy ſpor wiodą przed námi.

Skoro kwiećień przychodźi,
Oko ſię mięſza pátrzące;
Czy źiemia gwiazdy rodźi
Czy Niebo kwiećiem świecące.

Eſt verſus aſtra florum
Nativa quædam caritas:
Horum parens amorum
Eſt alma cæli claritas.

Hiantibus labellis
Vides oriri floſculum
Libare velle ſtellis
Florens videtur oſculum.

Aut ore hiante Solis
Haurire velle flammulas,
Sic ſunt labella prolis
Matris procantis mammulas.

Ut oris eſt anheli!
Ut aſtra ſpirat lilium!
Hoc ore nonne cæli
Se dicit eſſe filium?

Quando virente in horto
Uror ſacris ardoribus
Has flammulas reporto
A liliis & floribus.

Iest we kwieciu wſzelákim
Miłość ku gwiazdom wrodzona
Mátka kocháncom tákim, (na.
Ieſt świátłość z Niebá ſpuſzczo-

Widźiſz z tego kochánia
Uſty źiáiace kwiateczki?
Snadź do pocáłowánia
Gwiązdom podáią gąbeczki.

Podſtáwuiáią duſzątká
Promykom ſłońcá gębuśie;
Iák ono niemowlątká
Gdy o ſſáć proſzą mámuśię.

Lilia, pátrz iák dyſzy! (ſeczka!
Iák tchnie ku gwiazdóm w dále-
Twym tchem (ákto nie ſłyſzy?)
Niebá ſię mieni coreczka.

Gdy po kraſnym ogrodźie
Te żywe czytam literki;
Serdeczne w tey goſpodźie
Z kwiatkow odnoſzę iſkierki.

QUis author est? quis ille?
Qui format arte seriâ?
In flore Granadillæ
Passi Dei Mysteria.

Est Granadilla luctus
Imago funestissimi:
Productus inde fructus
Saporis est dulcissimi.

Funesta tam suavi
Impressa flori ænigmata
Sunt hasta, tresque clavi,
Et dira quinque stigmata.

Virgæ, columna, scalæ,
Corona spinis horrida:
Miraculumque tale
Fert zona mundi torrida.

In Indiis videtur
Christi renata passio,
Ut cordibus creetur
Vel barbaris, compassio.

Amore

KTo ovvo kunſztem nowym
(A wiera ſztucznie ryſuie)
W kwiecie gránádylowym,
Mękę nam Páńſka formuie!

Ieſt Gránádyl ſam w ſobie,
Obrázem żalu ſmutnego:
Lecz fruki przy tey żáłobie
Ieſt ſmáku dźiwnie ſłodkiego.

Załobne ták vvdźięcznemu.
Znáki wpoione kvviátowi:
Trzy goźdźie, włocznia k temu
Pięć ran zádáne krzakowi.

Nuż rozgi, ſłup, drábiná,
I wieniec cierniem kolacy:
A rośćie tá krzewiná,
Tám gdźie kray świátá goracy.

Snadź ták u Indyánow
Męká ſię Páńſka vvznowiłá,
Aby w ſercu Pogánow,
Swe użalenie ſzczepiłá.

AMore Trinitatis
Mî cuncta ſunt vilia:
Cum ſigna puritatis
Contemplor alba lilia.

Quot labra ſunt rapenda,
Tot ſunt diſertæ lingvulæ;
Verſant ſe in explicandâ
Divinitate ſingulæ.

In lilii umbilico,
Umbo velut Divinitas
Aſſurgit, umbo dico
Cujus corona Trinitas.

Umbonîs hæc corona,
Seu lilii faſtigium.
Eſt una, & eſt trigona,
Trini Dei veſtigium.

Eſt nutus ipſe floris
Seu lilii inclinatio
Submiſſio eſt honoris,
Suique dedicatio.

Qui-

WZględem Bozkiey miłośći
Tanie świat wszystek szácuię,
Kiedy znáki czystośći
Białe lilie przyymuię.

Co listek wzad wypárty
To to ięzyczki wymowne
Spisuiace bez kárty
Przymioty Boztwá kosztowne;

W sámym liliey śrzodku
Pukiel iák Boztwo wstępuie
A wyrosłá ze spodku,
Troycę koroná skázuie.

Tá koroná pukielna,
Abo szczyt kvviátá cáłego
Ieſt iedná i troydźielna,
Znák Bogá w-Troycy iednego.

Ow záś ukłon nieiáki,
Owo liliey schylenie,
Skromnośc dáie we znáki,
I swe przed Bogiem znizenie.

QUibus ergo me moveri,
Par eſt amoris motibus?
Si flos Deo voveri
Suis amat cum dotibus.

Sunt muta labra floris:
Tamen loquuntur liberè,
Dum ſymbolis amoris
Amant Deum deſcribere.

Quid ergo? quid veterno
Languemus, ac diſſolvimur?
Calore quin ſuperno
Ad usque cælum volvimur;

Invitat, inſtat, urget
Natura prava ſenſibus;
O quando ad aſtra ſurget
Mens floridis aſcenſibus!

Nullis profectò, nullis
Quietus horis vixero:
Donec Deum medullis,
Cordique cælum fixero.

Jákieyże mnie miłośći
Iákiey dobywáć ochoty
Ieśli kwiát ſwe vwłaſnośći
Swe Bogu wzdáie kleynoty.

Kwiát choć niemy vwárgámi
A wżdy vwymawia ſtátecznie;
Gdy miłośći znákámi
Bogá wyraża ſerdecznie.

Coż tedy rowni ſpiacym
Aż od leniſtwá topnieiem?
Czemu duchem goracym
Lećieć do Niebá ćiężeiem?

Wabi, nálega, náuká,
Naturá niema iák trzebá;
Duſzá ſię żiemią bruka,
O kiedyż, kiedy do Niebá?

Spokoyney ſobie chwile
Nigdy á nigdy nie tuſzę;
Aż Bogá w Duſzney śile
I Niebá w ſercu zákuſzę.

NEque flore nota tantum
Telluris eſt proclivitas:
Libellus eſt amantum,
Rerum omnium nativitas.

Nam rebus his caducis
Intermicantes gemmulæ,
Sparſæ per aſtra lucis,
Ac ſyderum ſunt æmulæ.

Elephas ut ortâ plorat
Aurorâ guttis roſcidis,
Cunas diei adorat
Nutu ſuæ proboſcidis.

Aves, diemque doctæ
Solemque præſentiſcere,
Age, fugietne nocte
Canunt, age, expergiſcere.

Tollamus ergo velum:
Ne vana ſit contentio,
Cor inter, atque cælum:
Requiritur conſenſio.

ME-

Nie w ſamey źioł rożnośći ſnie:
Znáć źiemie z Niebē ſpiknie-
Kśiąſzką ieſt o miłośći
Wſzytko ná świecie stworzenie.

Bo w tych rzeczách nie trwáłych,
Pereſki iákieś błyſzczące
Ogniow niebá wſpániáłych,
Są náśládowáć prágnące.

Słoń, gdy iutrzenká wstawa.
Roſę zaranną ſpuſzczáiąc,
Dniowi pokłon oddawa,
Trąbą go ſwoią witáiąc.

Ptaſzki, choć nie dáleką
Swiádome kiedy ćień w progu,
Krzyczą gdy noc ucieką,
Nuże, nu, wſtaway z bárłogu.

Więc tedy precz z kobiercem
Co to záſtánia do Niebá:
Między Niebem á ſercem,
Porozumienia potrzebá.

MELOS TERTIVM *ANIMI* à Cælo in DEVM SALIENTIS.

Videbo cælos opera digitorũ Tuorum Lunam & Stellas quæ Tu fundaſti. *Pſ: 8.*

Hæc

MELODIA TRZECIA DUCHA od Niebá DO BOGA wzbiiáiącego.

Spoyzrzę na Niebiosa dzieła Palcow Twoich, na Xięzyc i na gwiazdy ktoreś ty postanowił.
w-Psal: 8.

QUam sordet ima tellus
Et montium cacumina,
Et urbium popellus
Cum specto cæli lumina!

Jussis valere turbis
Dum nocte stellas intuor,
Fumos perosus Urbis
In mille flammas induor.

Superba tecta Romæ
Sordent & alta mœnia,
Solymæque fama pro me
Videtur esse nænia.

Cælestis illa prorsum
Ad se rapit me civitas:
Et quicquid est deorsum,
Est carcer & captivitas.

O quando! quando vitæ
His illigatæ funibus,
Mentique compeditæ
Licebit esse immunibus?

Ut

O Iák mi źiemiá cuchnie!
O dolin, i gor, nie żadam!
Miástá wtaż, Wśi takuchnie
Gdy ſobie w Niebo pogladam.

Bywſzy gdźie ná uſtroniu (mi
Gdy ſię w noc báwię zgwiazda-
Miáſto dymem na błoniu,
Ia tyśiac pałam ogniámi.

Rzymu przepyſzne dáchy
I chmury śmierdza wſpaniáłe;
Ierozolimſkie gmáchy
V mnie to fráſzki nietrwáłe.

Oná páńſtwá gornègo,
Oná mię ciagnie Stolicá:
Cożkolwiek ieſt niżſzego
Ieſt to dla więźniow ciemnicá.

Rychłoli ſkrępowány
Temi ten żywot łáncuchy
Rychłoli duch ſpętány
Wyyidźie ná wolnośc z otuchy.

Item

VT terræ tergiverſor:
Ut mens, trahor cæleſtibus:
Utraque parte verſor
In vinculis, & reſtibus.

Quot membra, quotque venæ,
Tot compedes, tot annuli:
Quot aſtra, tot catenæ,
Tot ſunt mihi tyrannuli.

Quo ſe cupido vertat:
Hoc laxat illud reprimit:
Cum mente terra certat,
Attollit illa, hæc deprimit.

Admiror, & rebelle
Cum corpus & ſit terreum:
Quinam movere ſtellæ
Poſſint meum cor ferreum.

Amoris eſſe credo
Magnete tactum cælitus:
Nam quem frequenter edo
Amantis eſt anhelitus.

Dum

ILem źiemiá, ćiężeię:
Ilem duch, ciągnę ku Niebu.
Oboygiem tym truchleię,
Czekáiąc w więzách pogrzebu.

Co członkow, co żył vv ćiele;
To pętá co mię krępuią,
Co gwiazd, to wind ták wiele
Ktore mię vvzgorę vvinduią.

Iák ſię tu człek rátuie?
Ten wściąga, ztym ſám poſkoczy
Z duchem źiemiá wojuie,
Ow mię podnośi, tá tłoczy.

Gdyż w ćiele krnąbrność ſrogą
I cięſzkość czuię zárázem,
Dźiw, iáko gwiazdy mogą
Ruſzyc tym ſercá żełázem.

Niebieſkiey (tegom zdánia)
Mágnes ie ćiągnie miłośći
Bo ták częſte wzdychánia
Są miłuiących włáſnośći.

Gdy

DUm mens ad alta pergit,
Per corpus interrumpitur
Ad ima quippe vergit
Terreſtre quod corrumpitur.

Menti ſit acre bellum,
Si cum Deo deliberet:
Quis me; quis ô miſellum
His è catenis liberet.

Fer anime mi, quo usque
Carnis ſub umbra ſeſſitas:
Ad fata durat usque
Mortalis hæc neceſſitas.

Vertente quando ſorte
Mutabitur fatalitas:
Et occidente morte
Naſcetur immortalitas:

Tunc cælitum quietis
In ſedibus locabimur,
Cum ſole, cum planetis,
Cum ſtellulis jocabimur.

Mira-

GDy w gorę duch záprzągnie
W ſtręt czyni ciáło duchowi.
Ná doł ábowiem ćiągnie
Proch poświęcony trupowi.

Duſzá ćierpi potyczkę
Gdy ſię do Bogá grámoli
Ktoż mi, przebog! duſzyczkę
Z tego więźienia wyzwoli.

Cierp, ćierp, Duſzyczko moiá
Poki w tym ciele ſię kryieſz:
Tego tu niepokoiá
Tylko do śmierći záżyieſz

Gdy śmierć przyſzłá náderći,
Stanu odmiáná wygodźi,
A po zábitey śmierći
Nieśmiertelność ſię národźi.

W ten czás żyć z Aniołámi
Spokoynie, da Bog zácżniemy,
Z plánety i z gwiazdámi
Cieſzyć ſię mile będźiemy.

Pátrząc

MIratus astra, ploro:
Carnisque lassus pondere
In irritum laboro
Flammas meas abscondere.

Anima mea concupiscit
Dei introire altaria,
Et hæc cupido gliscit
Videndo luminaria.

Sed corporis rebellis
Dum passiones mitigat:
Perennibus duellis
Cum mente sensus litigat.

Ut ut tamen retardet:
Rixasque corpus seminet:
Amore jam cor ardet,
Ardore semper eminet.

Et eminendo ludit
Cæli supra testudinem:
Sibique vincla cudit
Mirando pulchritudinem.

Pátrżąc w Niebo łzy leię
A ciáłem cięſzkim ſtłoczony
Prożną ſię prácą grzeię
Chcąc ogień táic zámkniony.

Wnidź do Bozkich Ołtarzy
Duſzá ſerdecznie pożąda
A tá ſię żądzą żarzy
Gdy oko w gwiazdy záglądá.

Wſzákże gdy namiętnośći
Krnąbrnego ciáłá miárkuie
W codźienney ſwárliwośći
Zmyſł ſię z umyſłem cekcuie.

Choćiaż iednák nie ſkore,
Z duchem ſię ciáło ſtárnośi;
Serce miłośćią gore,
I ták ſię wzgorę wynośi.

Więc gdy ſię wyżey czuie
Igrá po Niebie z radośći
A ſobie pętá kuie
Tey ſię dźiwuiąc ſlicznośći.

MEum cor ergo ſurſum
Vinctum tenent cæleſtia:
Ad ima ferre rurſum
Eſt ſumma mi moleſtia.

Quid enim, quid iſte cultus?
Quid mundus eſt? illuſio:
Quid regna? ſunt tumultus,
Quid urbs? chaos, confuſio.

Telluris eſt imago
Umbroſa quædam vanitas:
Omnis mali propago,
Latè tumens inanitas:

Sed aſtra, ſed cometæ
Sed ſparſa cælo lumina,
Sed luna, ſed planetæ,
Sed lucis illa flumina.

Sunt lucis æviternæ
Quædam velut favillulæ,
Amantium lucernæ,
Divinitatis ſtellulæ.

TAkći mi tego dosyć
Serce Niebiosá pętaią
Przetoz ie ná doł znośić
Wielką mi ćięſzkość zadáią.

Co bowiem, co w tym kſztałćie
Co mowię świát ieſt złzyderſtwo
Co Panſtwá rozruch w gwałćie
Co Miáſtá zgiełkow miſterſtwo.

Poſtáć kragu źiemnego
Ieſt iákaś prożność rośćiagła
Korzeń wſzyſtkiego złego
Czczość z wypukłośćią okragła.

Lecz gwiazdy, lecz komety,
Lecz one Niebios iaſnośći
Lecz Księżyc, lecz Plánety,
Lecz one rzeki świátłośći.

Ogniow wiecznie świecacych,
Są iákieś drobne czaſteczki
Podpały miłuiacych
Istoty Boſtwa kápeczki.

Pátrząc

CUm ſpecto noctiluca
Tot ſiderum miracula;
Hæc terra, & hæc caduca
Sunt ſpectra non ſpectacula.

Piget hanc videre molem,
Et hancce turpitudinem;
Cum mane cerno ſolem,
Ejusque pulchritudinem.

Phy terra, phy barathrum
Mutabilis ſubſtantiæ;
Phy terra, phy theatrum
Perennis inconſtantiæ.

Phy terra, phy ſepulchrum,
Mortisque ſeminarium,
O luminare pulchrum!
Princepsque luminarium;

O artifex dierum!
O architecte luminis!
O ſol, origo rerum!
O ſol, ocelle Numinis!

PAtrząc w bláſk nocnooki,
Ogniow ná niebie cudownych
Stráſzydłá nie widoki(wnych.
Są w czáczkách źiemie koſzto-

Grozá, tey ſię máchinie
I tey przypátrzyć brzydkośći
Gdy ſłońce w dźień rozwinie,
Swey federpuſze ślicznośći.

Pſa źiemio, pſa bágniſko,
Wſzelákiey rzeczy odmienney
Pſa źiemio, pſa śiedliſko
Nieſtáteczności codźienney.

Pſa źiemio, ſmrodu grobie,
Dźiedźiczna śmierći goſpodo;
O ſłońce śliczne w ſobie,
O świáteł wſzyſtkich urodo!

O rządzco dniow miſterny!
O budowniku świátłośći!
O Sprawco rzeczom wierny!
O Bozkiey oko iſtnośći!

SIne ſole quid colores?
Quid prata ſunt vernantia?
Quid gemma? quidve flores
Quid omnis elegantia:

Ut ille mundi ocellus
Sub Heſperum demergitur:
Cæcutit inde tellus,
Turpique nocte inſpergitur.

Et ridet, & revertit
Lucis ſerenæ puritas:
Ubi mane terga vertit
Solem timens obſcuritas.

Quàm judicare pronum
Hinc eſt quod inſtar fluminis
Deſcendat omne donum
A ſole patre luminis.

A ſole dico, cujus,
Amore terra ſpernitur:
Qui luc ſolis hujus.
Sicut per umbram cernitur.

BEz Słońcá coli fárby
Co łàki wáżà źielone!
Perły? kwiecia? pántarby?
Wſzyſtkie ozdoby ſtworzone?

Iák ono oko świátá
W morzu ſię w wieczor zátopi,
Tudźieſz wzroku utrátá
I ſzpetnà źiemię noc kropi.

Záś ſię śmieie miluchno,
Przy wdźięcznym Niebo łázurze ;
Gdy przed Słońcem ràniuchno,
Ciemnośc ućieka w kápturze.

Zaż to nie iáwne znáki,
Ze ná kſztałt Rzeczney byſtrości,
Zſtępuie dar wſzeláki
Od ſłońca Oycá świátłośći?

Słońcám rzekł, dla ktorego,
Miłowáć źiemie niechcemy ;
Ktore przez blaſk náſzego,
Iáko przeze mgłę widźiemy.

SI nox, dies ſit, angor,
Et nutrior doloribus:
Noctu diuque tangor
Dei ſacris amoribus.

Seu ſpargit Heſper umbrás:
Seu Solis ardent lumina;
Amor! amor in me adumbras.
Divina ſemper numina;

Et fabricas catenas,
Et cogitas includere.
Excogitasque pænas,
Amasque mecum ludere.

Lunæ micante tædâ
Tæda meum cor tangitur;
Solis rotantē rhedâ
Rhedá meum cor angitur.

Duo per ſpecilla lucis
Me reſpicit Divinitas;
Quo me per illa ducis
Amoris ô infinitas!

Amor

NOcli, dźienli, truchleię,
Zalu śię karmiąc gorzkośćią;
W dźień i w nocy goreię
Bozka pałáiąc miłośćią.

Lub dźień wieczorem skona,
Lub żyw po Niebie lábuie;
Miłość, miłość zámkniona,
Bogá mi w sercu rysuie.

Onáż kuie káydány
Onáż mię myśli okowáć:
Zádáć mi zmyśla rány,
Miło iey ze mnie żártowáć.

Księżycli świeći w nocy;
Sercu mi świecąc dogara;
Słonceli tnie w károcy,
Serce mi lotem rospara.

Przez te dwie okulary,
Ná mnie moy Boże poglądasz:
Gdźież mię przez te pożary,
Bozka miłośći wieśdć żądasz?

AMor ô amor quousque
Quousque mecum luditur
Quid usque & usque & usq;
Cælum mihi præcluditur.

Animæ meæ favilla
Ad astra jure pertinet:
Cur terra nunc in illâ
Me servitute detinet?

Terrena, vilipendo,
Et memet ipse abominor.
Me cælo amando vendo,
Cur non in astris nominor?

An semper ista verram,
Terramque mortis atria?
Pudor est amare terram,
Cœli relictâ patria.

Si nuper hanc amavi,
Cor nunc in astris figitur:
Tot sunt quot astra, clavi
Quibus Deo configitur.

Miła moiá miłośći,
Pokiż, ey pokiż, mnią łudzą?
Czemu áż do tęſknośći
Ták mi do Niebá wniść nudzą?

Płomyk Duſzyczki moiey
Prawem należy do Niebá:
Czemuż w niewoli ſwoiey,
Więźić mię źiemi potrzebá?

Ziemię lekce ſzácuiąc
Z nią nienawidzę ſam śiebie;
Niebum przedan miłuiąc
Czemużem tedy nie w Niebie?

Czy mi ſię wiecznie báwić,
W párſku zgniłego żywotá?
Wieráć Niebo zoſtáwić,
A źiemię woleć, ſromotá.

Miałlim z nią niegdy zmowę;
Dźiś ſerce wgwiazdách záwiią:
Co gwiazdá! to gwoźdź wgło-
Tym ſię do Bogá przybiią. (wę;

O Astra fixa cælo:
Noctemque declarantia;
O æstuante zelo,
Meum cor inflammantia!

Itote vos amorum,
Itote flammæ perpetes
Prænuntiæ meorum,
Itote vos interpretes.

Sed cur micando nictas
Cælum, meis obtutibus:
Quid annuendo dictas?
Quid innuis tot nutibus?

Fortasse quod creatis
Me nolo rebus vendere,
Quia malo cum Beatis
In cor Dei transcendere.

Petis velim ne sursum
Quid literarum mittere?
Stellæ tenete cursum
Tantisper ecce literæ.

IN-

O Gwiazdy w Niebie tkwiące,
O ćięmney nocy pochodnie?
Serce mi wſkroś żarzące
Ogniem wznieconym łágodnie!

Bieżćie bez przeſtawánia,
Bieżćie obrotne biegáczki:
Mego w Bogu kochánia
Bieżćie me wierne tłumáczki.

Ale czegoż mrugaćie,
Temi ná migi błyſkámi?
Oco ná mię kiwaćie?
Co námieniaćie migámi?

Podobno, że ſtworzonym
Niechcąc ſię rzeczą przedawáć;
Z pocztem błogoſłáwionym,
Chcę ſię áż w Bogu oſtawáć.

Pytaćie, czy tám wámi,
Iákiey nie poślę ceduſki?
Stoy, ſtoy Niebo z gwiazdámi;
O wo liſt: day ſám ſzkátułki.

INSCRIPTIO.

DEO TER OPTIMOQUE,
TER MAXIMOQUE NUMINI,
CORDIS MEI INTIMOQUE,
ABSCONDITOQUE LUMINI.

LITERÆ.

Qui pellis atque veli
Expandis instar ætherā,
Orbis Monarcha cæli,
Terræque Rex, & cæterā.

LAnguesco pro medelâ
Vis ut magis te diligam
Amoris est loquela
Quam nescio an intelligam;
Cupidusque sum sciendi,
Noli mihi rescribere;
Amore te videndi
Langesco dico liberè:
Humi datum, sacrorum
Nocte annua Natalium.

Servus tuus tuorumque

on addo qui sit annus;
mata sempiternitas
acit, ut Amor tyrannus
dscribat hic, ÆTERNITAS.

Ego infimus
mortalium.

NAPIS

BOGU WSZECH NAYLEPSZEMU
WSZECH NAYWIEKSZEMU KROLOWI,
SERCA MEGO WNETRZNEMU
I ZAKRYTEMU OGNIOWI.

LIST.

Ktory na kształt pięknego,
Niebo rosciągnął, szafirá;
Monarcho świata wszego,
Krolu Nieb, Ziemi : & caetera.

Mdleię : miasto recepty
Kazeiz się więcey miłować :
Miłośći te to szepty,
Niewiem czy mogę poymować.
Rad się dowiem atoli.
Niechcęć o odpis naskwierac :
Z zbytniey widzieć ćię woli,
Muszę (w klar powiem) umierać.
Dan na ziemi przed Gody,
W nocy, z pokłonem y z dzięką.

Twoy
N. z Ziemskiey Słobody,

Sługá nayniższy
swą ręką.

Nie piszę Roku w liśćie,
Z wie kisy lat wiecznych miłośći.
Pisaćli rzeczywiśćie;
Więc piszę : ROKU WIECZNOSCI.

NOn vivo, non ſed inter
Vitæ procellas mæreo;
Dum carnis iſte linter
In anchoris eſt, hæreo.

Fidesque, ſpesque, binæ
Sunt anchoræ, queis fulcior,
Donec meæ carinæ
Aſpiret aura dulcior,

Ubi flarit aura mortis,
Finesque vitæ invaſerit:
Patentibusque portis
Captiva mens evaſerit.

Enavigabo cælum
In cælitum ſplendoribus,
Et explicabo velum
Favoniis amoribus.

Hac ſpe, quieſco fluctus
Hos inter, & procellulas;
Meosque fallo luctus,
Procando cæli ſtellulas.

O Aſtra

NIe żyię, lecz káwęczę,
Miedzy żywotá fálami:
Poki ſię nie wyręczę,
Z tey ćiáłá łodki, biádá mi.

Wiárá żywa z Nádźieią
Mey pará kotwic łodeczki:
Ná nich trwam áż powieią,
Kęś łágodnieyſze wiátreczki.

Skoro wiátr śmierći wionie,
Zyćia náchodząc gránice;
A duch po káżdey ſtronie,
Naydźie otworem ulice;

Wnet ná morze wyſkoczę,
Oney Niebieſkiey iáſnośći;
I tám żagle roſtoczę,
Wiátrom przychylnym miłośći.

Tą ſię Nádźieią wſpieram, (iąc;
W tych náwáłnośćiách pływá-
A łzy z oczu oćieram, (iąc.
W ſamych ſię gwiazdách kochá-

O wgia-

O Astra quando cæli
Per cærulum vagamini;
Mihi servulo fideli
Cor integrum furamini.

Quot in oculos venitis
Scintillulis & nictibus:
Tot cor meum feritis
Et spiculis & ictibus.

Me vultis esse nudum
A terreis affectibus;
Me vultis esse ludum
Vestris iis aspectibus:

Ignes abite chari,
Cum flammulis lenonibus:
Non est bonum morari
Me nocte cum prædonibus.

Immo immo state stellæ
Et duplicate spicula;
Cor est quidem rebelle:
Sed hæc amat pericula.

O Gwiazdy! gdy po swemu,
A taniec na niebie idźiecie;
Mnie służeczce wiernemu,
Serce ze wnątrza szarpiecie.

Ila iskier i mgnienia
W oczy mi co noc wpadacie;
Tyla strzał uderzenia,
W serce mi moie trafiacie.

Táiemnym mię urokiem,
Z źiemskich zwłoczycie áfektow
Chcećie gra, i widokiem,
Swych mię uczynić áspektow,

Idźćie miłe wągliki, (mi:
Z wászych płomykow pieścká-
Mnie w nocy z rozboyniki,
Nie dobrze chodźić kątámi.

Co, co? bá stoyćie proszę,
A tych mi sztychow przydayćie
Serceć uporne noszę,
Lecz tu od ważne: strzelayćie.

Idźćie

ITe, ite cæli ocelli,
Me dedo veſtro lumini;
Fateorque jure belli
Me mancipatum Numini.

Simul atque ſplenduiſtis;
Captus Dei ſum gloria
Vos me mihi abſtuliſtis;
Sed eſt Dei victoria.

Non calcitro protervus,
Arridet hæc captivitas,
Amo Dei eſſe ſervus;
Eſt ſervitus feſtivitas.

Peto loco favoris,
Nolite capto parcere:
Captivus eſt amoris,
Amoris eſto in carcere.

Carcer Deum procantis
Stellata cæli eſt Regia:
Amabo vos amantis
Servate privilegia.

O Qua-

IDźćie oczeńki Niebá,
Wáſzych ſię trzymã kágáńcow:
Wyznawam iák potrzebá
Zem ieden z Bozkich imáńcow.

Skorośćie roziáśniáły,
Chwałá mię Bozka zwiazáłá:
Wyśćie mi mię porwáły,
Lecz miłość Bozka wygráłá.

Niechcę wierzgáć zuchwále,
Bo to niewola miluchna:
Zem ſługá Boży cáłe
Ieſt mi tá ſłużbá ſłodziuchna.

Iedney proſzę ludzkośći,
Nie przepuſzczayćie ieńcowi:
Więźień to ieſt miłośći
Bydź w iey táráśie więźniowi.

Tárás więźniá Bozkiego
Ieſt páłác Niebá gwiazdźiſty:
Proſzę kochanká ſwego,
Práwá chowayćie i liſty.

Ná

O Quale te fruenti
Erit Deus ſolatium!
Si tale diligenti
Promittitur palatium.

Quam pulchra quæ creaſti
Quam pulchra tentoria!
Quam chara ſunt quæ paraſti,
Quam chara diverſoria.

Ut arcuata ſurſum
Stat fornicis rotunditas!
Ut ordinata curſum
Cæli tenet jucunditas.

Ut præſto te ſtat ante
Sol inter aſtra maximus:
Ut luna te vocante,
Stellæque dicunt adſumus.

Ut ſol ſuis renatus
Seſe coronat ignibus.
Ut ſyderum ſenatus
Solis nitent inſignibus.

Quan-

Ná tobie ośiádłemu,
Iákiż Ray Boże zbuduią?
Ieśli tuć śłużącemu
Páłác ták śliczny gotuią!

Iákeś piękne zbudowáł;
W tym świátá polu namioty!
Iákeś miłe żgotowáł,
W gornych páłácách pieſzczoty.

Iák ono obłaczyſtá,
Stoi ſklepienia okrągłość!
Iák tá gwiazdowzorzyſta,
Biega porządnie rośćiągłość!

Iák w twym uſługowániu,
Słońce ochotne widźiemy!
Księżyc ná záwołániu!
I gwiazdy mowią, idźiemy!

Iák Słońce co dźień rodne,
Swemi ſię zdobi kleynoty!
Iáko gwiazdy pogodne,
Słońcá ſię ſzczycą przymioty.

Widząc

QVando videntur aſtra,
Clamo ſtupore percitus,
Quam gratioſa caſtra!
Quam pulcher eſt exercitus.

Prior emicat capillis
Aurora diſcoloribus,
Dans mille, mille ſtillis,
Primam ſalutem floribus.

Pulcher deinde viſu,
Flammisque ſol vitalibus
Micat, aureoque riſu
Facit diem mortalibus.

Noctis ſequuntur horæ:
Et luna cæli finibus
Pallente prodit ore,
Argentibsque crinibus.

Rurſum cadente nocte,
Sunt absque laſſitudine
Dies redire doctæ,
Pulchra viciſſitudine.

O Bella

WIdząc gwiazd pełne wozy,
Muſzę záwołáć zdumiáły:
Iák to wdźięczne obozy!
Iáko to poczet wſpániáły!

Napierwſza ſię włoſámi,
Zorzá złotem połyſka:
Ktora tyśiąc kropiámi
Zdrowie ná kwiáty wytryſka.

Ożywiáiące potym,
Pięknego Słońcá promienie,
Lśnią ſię, gdy śmiechē złotym,
Dolne oświecca ſtworzenie.

Toż zás i gwiazdy iádą;
Toż Księżyc z źiemney kwatory,
Twarzą wychodźi bládą,
I śrzebrzyſtemi kędźiory.

Znowu gdy noc zápádnie;
Dźień prożen w biegu nágány.
Záraz náſtąpi ſnádnie,
Pięknej porządkiē przemiány.

O Słoń-

O Bella luna! bellus
Sol! bella cæli lumina
Quam bellus hic libellus
Sunt ſyderum volumina?

Cælum instar est papyri,
Cujus reduplicatio,
Multiplicesque gyri,
Sunt apta complicatio.

Duo ſunt poli statuti
Utrimque pro compagine:
Super polos voluti
Nox & dies ſunt paginæ.

Sunt luna, ſol, planetæ,
Tot litteræ majuſculæ
Sed astra, ſed cometæ,
Sunt literæ minuſculæ.

Legit ultimus popellus
Has litteras per lumina,
Bellus Dei libellus
Sunt ſyderum volumina.

O Słońce! o gwiazdeczki!
O piękne Niebios sorboty!
Toć to kształtne książeczki,
Te gwiazd i plánet obroty!

Niebo iák pápier iaki
Ktorego w poły skrzywienie,
I obroż wieloráki,
Iest ſádne w kupę złożenie.

Grzbiet z obu stron dla mocy,
Dwiemá rogámi iest zwárty:
Ná ktorych dni i nocy,
Kołem wártowne są kárty.

Słońce, Księżyc, plánety
Masz to litery rośleysze:
A gwiazdy i komety,
Są cháráktery kęs mnieysze.

Te człowiek ná dáleczką
Czyta po iskrách rámoty:
Ksztaltną Bogá książeczką,
Są mu te Niebios obroty.

Dei manus perennis
Ductando cæli lumina,
Conſcribit ista pennis
Currentibus, volumina;

Diebus exprimendis,
Delineandis menſibus:
Uti ſolet stupendis
Duobus amanuenſibus.

Viden agili volatu
Ut luna circumvolvitur?
Celerique ſol rotatu,
Per ætherem convolvitur?

Calamus uterque ſcribæ
Scribentis est velociter:
Clamãtis juge ſcribe, &
Manum moventis ocyter.

Quod ſi Dei ministri
Sunt, cæli ista lumina;
Magni liber magistri
Sunt orbium volumina:

Ce-

Ręká Bozkiey potęgi ;
Włocząc złotokoſt Niebieſki,
Kurſywą te to Księgi ,
Piſze od deſki do deſki.

Ná dniow wyobrázenie ,
Na ábrys biegow Mieśięcznych;
Biegłych ná podźiwienie,
Ma dwu Piſarzow odręcznych.

Widźiſz, iák źártkim lotem
Kśiężyc do kołá hárcuie ?
Iáko chybkim obrotem ,
Słońce po Niebie wędruie ?

Piorá to widźiſz dwoie ,
Piſárzá w piśmie prędkiego ;
Co woła, nu oboie ,
I w rąk ruchániu chyżego.

One gdyż bez mitręgi ,
Bogu ſłużące baczemy ;
Wielkiego Miſtrzá Księgi
Te Trony Niebios názwiemy.

CElebrium Scholarum
Eſt mundus univerſitas
In qua omnium bonarum
Eſt artium diverſitas.

Sunt aſtra claritate
Quam nata ſunt emittere
In ea Univerſitate
Humaniores literæ.

Diſcurſus univerſus,
Eſt proprius Poematis
Sunt nox dieſq; verſus
Lux inſtar eſt emblematis,

Verſus ii minorum,
Conſtant choreis ignium
Strophia verſibus duorum
Præ cæteris inſignium.

Quibus non ſtupendis odis,
Qua ſiderum melodia,
Amor Pòëta prodis
Quæ ſit DEI proſodia?

Non

TEn świát ieſt Szkoł chwalebnych,
Akádemia nieiáka:
W ktorey wſzytkich potrzebnych
Ieſt nauk rożność wſzeláka.

Gwiazdy względem świátłośći,
Ktorę wydáiąc wkrąg bieżą;
W tey náuk powſzechnośći
Do Grámátyki należą.

Dyſzkurſy uſtáwiczne
Są Poetyce właściwe;
Noc i dźień wierſze śliczne,
Swiatłość embiemá prawdźiwę.

Tę wierſze z kęs podleyſzych,
Złożone świateł bywáią
Dwá wierſzow pozornieyſzych
Rytm ieden znáczny ſkłádáią.

O iákoż w tey ſkłádnośći,
W ktorą Niebioſá przypráwiaſz
Rymotworko miłości,
Boſką wnich ſztukę wyſtáwiaſz!

NOn eſt opus Studenti
Habere commentaria,
Per ſe patent legenti
Deſcripta luminaria.

Quodſi Venus laboret
Lunaque ſit defectio,
Lunamve decoloret,
Telluris interjectio.

Licet iſte literalis,
Senſus ſit obſcuratio
Fit prompta marginalis
A ſole declaratio.

Curæ videntur unæ
Et una ſolis munia
Lumen creare Lunæ
Ad usque Plenilunia.

En quo Deus nitore
Quantaque claritudine,
Quo me docet calore
Lucisque promptitudine?

W Rzeczách gorrych uczniowi,
Zadnych wykładow nie trzebá
Iáwne czytelnikowi,
Swiatłá pisane w śrzod Niebá.

Więc kiedy pospolićie,
Wenus i Księżyc zmutuie;
A Księżyc miánowićie
W ćieniu nā źiennym zbłákuie.

Choćiaż to tám záćmienie
W sensie więc bywa widocznym;
Wnet iednák obiáśnienie
Da słońce w texćie pobocznym.

Ta się zda Słońce morzyć,
Ta sáma praca zálecáć;
Swiátło w Księżycu tworzyć,
I áż go w pełni oświecáć.

Oto z iáka szczerośćia
Iák mię Bog uczy rozdźielnie!
Z iák wielka goracośćia
Iáśnie! ochotnie! rzetelnie!

DEus docet figuras,
Præcepta per communia
Per luminis lituras
Dum format interlunia.

Curvæ micante Lunæ,
A ſole fit Parentheſis
Implentur hæ Lacunæ
Hæc eſt figura Epentheſis.

Sol ipſemet fit hujus
Amator elegantiæ
Notanda luna cujus
A ſole fit diſtantiæ.

Quando ſua ſtatura
Sub ſole luna ponitur
Ecclypſeos figura
Tunc à Deo componitur.

Soliſque dum docetur,
Lunæque conjugatio
Utriusque ſi notetur,
Fit nota declinatio.

BOg uczy kſztałtney mowy
Przez poſpolite Reguły: (wy
Gdy przez czcze świátłá ro-
Czyni z Księżycá krzywuły.

Rogiemli Księżyc będźie;
Słońce tę przerwę ſpráwuie:
Zyſkałli co po ſzkodźie;
To ſię przydatkiem miánuie.

I ſámo náwet Słońce
Tę ſobie ſztukę ſnadź ſłodźi:
Tylko pátrz, w ktore końce
Księżyc od Słońcá odchodźi.

Iák po oſtátniey kwádrze,
Księżyc pod Słońce podeydźie;
Lubo ten z tym nie zádrze,
Nam ná zácmieniu nie zeydźie.

Gdy ſię nam uczyć dáią,
Złaczenia z ſobą tych dwoygá,
Zárázem náuczáią
Stronienia wzáiem oboygá!

CÆlum liber videtur
Rerum Dei venalium,
Sed si stylus notetur,
Volumen est annalium.

In hoc leguntur horæ
Ex artis elegantia.
Scriptæ pari tenore,
Æquabili distantia.

Hic lineæ dierum
Et periodi mensium,
Capitaque summa rerum
Annale componentium.

Horis, diebus, annis,
Volumen hoc componitur:
Primamque, sol, quotannis
Ad lineam reponitur.

Quam jugis est amoris
In nos Dei dilectio:
Annis, diebus, horis,
Fit pulchra nobis lectio.

Sola-

NIebo Księdze podobne,
Towárow Bogá przedáynych:
Lecz iest pismo osobne,
Dźieiow do roku zwyczáynych.

W tey Księdze sa wytwornie,
Wszystkie godźiny pisane;
Iednym trybem pozornie,
W rowni od śiebie stáwiáne.

Tu dni ida wierszámi
Mieśiace wierszow gromáda:
Kwártały rozdźiałámi,
Ktore się w Dźieiow Tom kłáda.

Z godźin, ze dniow, i z Rokow
Ten się tych Dźieiow Tom rodźi:
A do pierwszych zatokow
Słońce się raz w rok przechodźi.

Iákaż tu (czym zły Prorok?)
Boska k nam miłość wyryta!
Co kwádráns, co dźień, co rok,
Piękna łáćinę nam czyta.

SOlare quando lumen:
Curſu per annum volvitur
Annalium volumen
Quatuor tomis abſolvitur.

Nova ſingulis Tomorum
Eſt temporis nativitas:
Et temporum novorum
Diverſa tempeſtivitas;

Alio colore picta
Veris novelli emblemata,
Alio calore ficta
Æſtiva ſunt poëmata.

Autumnitatis auris
Sunt ſcripta collectanea:
Brumalibusque Cauris
Hiberna miſcellanea.

Quatuor inde ſectiones
Sunt temporis mutabilis,
Variæque lectiones
Authoris admirabilis.

GDy kół po Niebie tocznych,
Słońce rok cáły popiera,
Księgá śię Dźieiow rocznych,
We czterech tomách zá wiera.

W káżdym z osobná Tomie
Czás bywa co raz mieszány:
W tych czásách są widomie,
Rożne powietrza odmiány.

Ináczey málowáne,
Wiosny młodźiuchney kleynoty:
Ináczey wypisáne
Ciepłego Látá roboty.

W Tomie Iesieni rodney
Rzeczy pisáne zbierálne:
W Tomie Zimy niepłodney,
Rozmáitośći mieszkálne.

Ztadći działy czworákie,
Czásu ná zmienność prędkiego:
I Lekcye wszelákie,
Doktorá náder dźiwnego.

SI quando Sol cucurrit
Per temporum discordium
Concordiam, recurrit
Par semper anni exordium:

Hoc syderum volumen
Est Musicæ concordia,
Quâ lux Deique numen
Invadit in præcordia.

Hyems, modis profundum
Voraginosis insonat:
Autumnus, is rotundum
Attemperatis intonat:

Æstas canit præaltum
Celerrimis accentibus:
Ver occinit subaltum
Pulcherrimis concentibus:

Quæ sit, sit illa mundo
In infimo discordia:
In organo rotundo
Cæli sonat concordia.

IEśliſz, choć Słońce czáſy,
Zgodnie niezgodne przechodźi,
Teyże ſię záwſze kraſy,
Roku początek nágodźi;

Tedyć te Niebios Kśięgi
Są to Muzyczne Kántyczki;
Przez ktorych ſolfne pręgi
Do mey Bog wchodźi Duſzyczki.

Zimá głoſem báſowym,
Zniża ſwoy tremuł głęboko:
A Ieśień tenorowym,
Przyśpiewa miernie wyſoko.

Láto noći dyſzkántem,
Z prędkiemi w głośie trelámi
Wiosná wdźięcznym wágántem
Altu donośi z gorgámi.

Rożność ktora ieſt głoſow,
Ná dolnym świátá brzmi Chorze,
Lecz Orgány Niebioſow,
Iednáko gráią ná gorze.

To

HÆc æthra tam serena,
Tantæque pulchritudinis,
Est arcuata scena,
Et instar est testudinis.

Septemque sunt planetæ,
Septem fides spectabiles,
Amoris hinc Poëtæ
Fiunt toni mirabiles.

Sol chorda principalis,
Flammis micat præconibus:
Est luna chorda qualis
Est prominutionibus.

Hæ dum fides ciuntur
Amoris in testudine:
Laudes Dei canuntur
Mirâ suavitudine;

Amor chori magister
Chordas videtur icere;
Et ut Dei minister
Hanc cantilenam dicere.

TO Niebo ták wesoło,
I ták uciesznie świecące;
Iest pochodźiste koło,
Wznák ná kształt Lutni wiszące.

Siedm Plánet, śiedm strůznácznych;
Ná rożne noty i tony:
Ná tych stronách tułácznych,
Dźiwne gra Miłość Kanzony.

Słońce iest stroná przednia,
Ktorey promienie dźwięk dáią:
Księżyc stroná poślednia,
Iákie dla uymy bywáią.

Kiedy te strony brzęczą,
Ná Lutni złotey Miłośći; (czą
Ch wały w nich Bozkie dźwię-
Nie bez przedźiwney słodkośći

Miłość Choru Mistrzyni,
Zda się ná stronách wyrzynáć;
A iáko gospodyni,
Tę ludźiom piosnkę záczynáć.

O ktoż

O Quis dabit mihi alas,
Sicut columbæ pansiles?
Quis mi, quis esse scalas
Hic trans olympum scansiles?

In cor DEI volabo
In pectus inscrutabile:
Et involans amabo
Bonum, quod est amabile.

Quid Anime mi? quid alis?
Quid indiges talaribus?
Amor est viæ sodalis,
Curisque singularibus.

Habet Amor ipse plumas
Quibus volare dicitur:
Audacter inde sumas,
His nullus interdicitur.

Quod si negantur alæ,
Jam sustuli calcaneum:
Volo sint ut astra scalæ,
Mundusque suppedaneum.

Ani-

O Ktoż mi kto przypráwi,
Skrzydłá gołębiom służące!
Kto mi wschody postawi,
Ztąd áż do Niebá idące!

Leciałbym w niezmierzone,
Serca Bozkiego wnętrzności:
Táinbym Dobro zamknione
Miłował godne miłości.

Co skrzydeł Duszo moiá,
Co potrzebuiesz pior ptászych!
Miłość społdrożna twoiá,
I towárzyszká prac nászych.

Ma Miłość sámá pierze,
Ktorym że lata, udáią:
Tey się trzymaymy szczerze,
Przed żadnym iey pior nie táią.

Co iesli skrzydeł bronią;
Iam te iuż przeszedł bárłogi:
Niech mi się gwiazdy kłonią;
Z nich mam wschod, á świát pod
nogi.

Du-

ANime intuere ſurſum :
Et intuendo rumina,
Quis dictet huncce curſum?
Quis ſcribat hæc volumina?

Si lumen, aſtra, cælum,
Et ſyderum proceſſio
Liber eſt, quod ergo prælum:
Aut cujus eſt impreſſio?

Quis author, ecqua norma?
Aut cujus ex imagine
Eſt mutuata forma?
Delineatæ paginæ?

Tot unde ſtellularum
Eſt ordo vel perfectio?
Tot unde litterarum
Cæleſtium collectio?

Non ſunt vel à ſeipſis,
Vel orta caſu lumina:
Oportet ire ab ipſis
Ad altiora numina.

Deum

DUſzyczko podnieś oczy,
A myśl niech pilno uważa:
Kto z piorka ten kurs tłoczy?
Kto piſmo w księgách wyraża?

Ieśli ſię w księgi liczą, (noty;
Swiáteł, gwiazd, Niebios kley-
Gdźież práſę pápierniczą?
Czyiey druk widźiem roboty?

Kto wynáleźcá ſztuce?
Zkąd wizerunku doſtano?
W ktorey model náuce,
Ná ten konterfet widźiano?

Zkąd gwiazd woyſko ták ſrogie?
W ſzyku ták rządnym bez wády?
Zkąd ſię wźięły ták mnogie,
Liter Niebieſkich gromády?

Sáme ſię nie ſtworzyły,
Ani tráfiły do Niebá:
Gdźie bytności nabyły,
Tám nam dochodźic potrzebá.

Bog

DEum Deique natum
Docemur esse autographum
Exemplar increatum,
Prælum, typum, typographũ.

Quicquid boni deorsum,
Sursumve pulchri scribitur;
Ex hoc, id omne prorsum
Autographo transcribitur.

Quæ cernitur supernè
A sole collustratio,
Est pulchra sempiternæ
Lucis reverberatio.

Quid Anime vis caducis,
In gemmulis, & floribus?
Captivus esse lucis?
Quid solis in fulgoribus?

Scis tè à Deo vocari
In lumen admirabile.
Quo dulce naufragari
Et est perire optabile.

BOG z Synē rownie wiecznym,
Ieſt właſnym tych Kśiąg piſarzē
On wizerunkiem grzecznym,
On práſą, drukiem, drukárzem.

Co dobrego ná dole,
Cokolwiek wzgorę pięknego;
W tym to ieſt protokole,
Ztąd ſą przepiſy wſzytkiego.

Swiátło ktore od Słońcá,
Błáſk ſwoy po źiemi rozwiia;
Od świátłośći bez końcá,
Pięknym ſię kſztałtem odbiia.

Coż chceſz miła Duſzyczko,
W pereł i kwiatkow márnoſtki,
W pozorne błáſku życzko,
Wſłońcá ſię upleść świátłoſtki?

Wſzák wieſz, iż ćię Bog wzywa,
Do ſwey przedźiwney świátłośći
Gdźie tonąc, ſłodko bywa;
Vtonąc, wſzytkie rádośći!

Nie

Cum sole ne cor erra:
Solum Deum desidera:
Præ quo quid ista terra?
Quid astra, quid sunt sydera?

Qui solis Architectum,
Mundique fabrum respicit,
Mundi profecto tectum,
Tectique clavos despicit.

Cæli quid est patentis
Dicamne sphæra, an sphærula
Deitatis est latentis
Cortina quædam cærula.

In eaque mille, mille,
Et mille sparsæ stellulæ
Quædam velut favillæ,
Deique sunt nitellulæ.

Tu disce nosse numen,
Tot ejus ex insignibus;
Deique crede lumen
Lucere sub tot ignibus.

Deus

NIe błądź serce z Plánety,
Sámego Bogá pożąday;
Ni się ná źiemskie wety,
Ni się ná Niebo oglądáy.

Ten, ktoremu w námowy,
Swiatá Stworzyciel zászepce;
I świát, i dách świátowy
I dáchu goźdźie podepce.

Coż iest Niebá cáłego
Gałká? (czy mã rzec gałczyná?)
Bostwá zátáionego,
Błękitna iákaś kołtryná.

Ná tle teyto kołderki,
Gwiazdy rozśiano szeroce,
Iáko iákieś iskierki,
Przez ktore Bog się migoce.

Twoiá myśl niech się troska,
Z temi znáć Bogá herbámi:
A wierz, iż świátłość Boska,
Pod temi świeći ogniámi.

Bog iest

DEus eſt ſuprema ſphæra,
In qua nec ulla beſtia,
Nec Hydra, nec Chymæra,
Sed ſigna ſunt cæleſtia.

Nec cauda Scorpionis,
Fallacis eſt facundiæ,
Neque caput hic Draconis,
Eſt ſydus iracundiæ.

Neque Taurus aut Leæna
Hic nomen aſtri vendicat;
Neque Cancer, aut Hyæna
In hacce ſphæra ſplendicat.

Neque Phæbus hic rigeſcit
Sub Capricorni imagine;
Sol ſemper hic quieſcit,
Et ſemper eſt in Virgine.

Nec qui per hocce cælum
Arcum tenet Centaurus eſt:
Arcus, pharetra, telum
Amoris hic theſaurus eſt.

BOg ieſt naywyżſza sfera,
Ná ktorey áni źwierz iáki,
Ani Hidrá z Chimera ;
Ale Niebieſkie ſa znáki.

Ni tu Niedźwiadkowego,
Chytrey marnośći ogoná ;
Ni ibá widáć Smoczego, (ná.
Precz z tad gniewliwe známio-

Ani Lew, áni Cielec,
Mieyſca tu ſobie nie bierze :
Ni Rákowych widelec, (rze:
Ni Wilczyc naydźieſz w-tey ſfe-

Słońce tu nie przebywa :
W Kożiorożcowey przegrodźie
Bo záwſze odpoczywa,
W czyſtey Pánienki goſpodźie.

Tego Niebá Kozakiem,
Nigdy mieſzkániec nie będźie :
Łuk, i ſtrzáłá z Sáydakiem,
Sa to miłośći narzędźie.

NOlo videre cælum
Hic ſplendor eſt umbratilis
Tollatur ergo velum,
Deus ſit aſpectabilis.

Deus eſt bonum ſupremum,
In hoc volo quieſcere:
Huc usque amando demum
Par eſt amantem creſcere.

Amor atque promptitudo,
Virtutis i per ſemitas;
Divina celſitudo
Hujus viæ eſt extremitas.

Procul aſtra noctiluca,
Venusq;, Marsq; ac Juppiter
Sit luce pro caduca
Sol Chriſtus, & Dieſpiter.

Radiis morer ſub ipſis,
Lunæque ſit diſtantia:
Ne fiat in me eclipſis,
Procul ſit inconſtantia.

BLáſk mi Niebá mierźiony,
Bo ieſt ćień świátłá práwego;
Uchylcieſz tey zaſłony,
Niech Bogá widzę ſámego.

Bog ieſt Dobro iſtotne, (cznie;
W nim chcę odpocząć ſtáte-
Aż tám ſerce ochotne,
Ma ſię oſtawáć koniecznie.

Idźże dárſka miłośći
Po śćieſzkach cnoty torownych
Gora Boſkiey zacnośći (nych.
Cel ieſt tych śćieſzek cudow-

Precz nocombłyſne znáki,
I Mars, i Wenus z Iowiſzem:
Zá wáſz bláſk ladáiáki
Chryſtuſowym ſię popiſzem.

Pod tym ia Słońcem ſtánę,
Kśiężyc o podal niech będźie:
Bym ſię nie ćmił w odmianę.
Nic po nieſtátku wtym rzędźie.

PRocul esto luna, cujus
Lux in dies mutabilis,
Mea luna solis hujus
Est mater admirabilis.

Præsente matre proli
Est mira lucis unio;
Est luna juncta soli,
Durante plenilunio.

Mihi sole sic in ipso
Lunæ placet consortium;
Ut nuper à me ipso
Iuraverim divortium.

Volo in astra verti ab illis:
Cor hunc, & hanc considera,
Utriusque fac favillis
Virtutis in te sydera.

Procul astra sint maligna,
Eclipsis astra errantia,
Virtutis alma signa
Amor sit, & constantia.

PRecz z Księżycem ; bo żniego,
Swiátłość nie idźie wárowna :
Moy Księżyc, Słońcá tego,
Ieſt rodźicielká cudowna.

Syn przy mátce z ſwey ſtrony ,
Dźiwnie ſię w światłość bogáći:
Księżyc z Słońcem złaczony ,
Swoiey pełnośći nie tráći.

Iam ſię ták rozmiłował
Tey tych dwu świáteł ugody ;
Zem nie dawno ſlubował
Vczynić z ſoba roz wody ?

Chcę ſię przez ich zdárzenie ,(cźki
W gwiazdę przedźiergnać wnete
W cnot ich pátrząc promienie ,
Czyn ſobie Duſzo gwiazdeczki.

Precz złe Komet pokráki : (ram
W was gwiazdy błędne nie ſzpe-
Cnoty prześwietne znáki,
Miłość i ſtátek obieram.

AMoris ito telum,
I ergo quo te dirigo;
Trans aſtra, transq; cælum,
In cor Dei quem diligo.

Tuæ ô ſagitta pennæ
Sunt quas Amor contexuit,
Et gluten eſt perenne,
Has quo tibi connexuit.

Tuus, ô ſagitta, mucro
Cordis figura cuſus eſt;
Illius involucro
Amor meus concluſus eſt.

Dei cor ergo quære,
Illi meum cor deferas,
Ibi permanenter hære
Nil curo ſi me deſeras.

Perſiſte, ne recede;
Hoc quippe ſum divinior
(Mea mi ſagitta crede)
Quo tu Deo vicinior.

ME.

IDźże ſtrzáło Miłośći
A idź do celu pewnego;
Aż zá Niebios wielkośći
Aż w ſerce Bogá miłego.

Twoie o ſtrzáło piorká,
Miłość ſwa ręka uwiłá:
By nie odſtáłá ſkorká
Kleiem ią wiecznym zmocniłá.

Twoy grot moiá ſtrzáłeczko
Ná kſztałteś ſercá wypárłá:
W toć to, w to puzderеczko;
Miłośc ſię moiá záwárłá.

W ſercuż Boſkim niech wiecznie,
Twoy grot me ſerce zágrzebie:
Tám ſię uwiąż ſtátecznie,
Niedbam, choć będę bez ćiebie.

Tám tám utop twe groty:
Tym mię do Bogá przymykaſz;
(Wierz mi moy bełcie złoty)
Im głębiey w Bogu utykaſz?

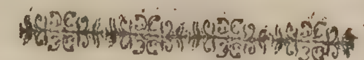

MELOS QVARTVM

ANIMI

à Seipſo

in DEVM

SALIENTIS.

Nunquid Deo poteſt comparari homo?

Job: 22.

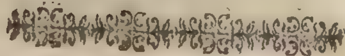

MELODIA CZWARTA *DVCHA*

Od ſiebie ſámego

DO BOGA

wzbiiaiącego.

Izali człowiek może bydź przyrownany Bogu?
u Iobá 22.

QUæ pugna? quive motus
Quæ mentis hæc contentio,
Videor perire totus,
Et abripi me ſentio.

Quod paret eſtne tale,
An res imaginaria?
Naſci videntur alæ,
Naſci mihi talaria.

Videor volans in altum,
Ultra planetas devehi:
Deinde dando ſaltum,
Dei ſub alas evehi.

Adhæc videtur ignis
Fibris meis potirier:
Et miror absque lignis
Qui poſſit hic nutririer.

An innovando fibras,
Tibi Deus me præparas?
Hoc igne corda libras,
Et memet à me ſeparas?

A mun-

COż ieſt? iákież rozruchy
Kogoż ná woynę wzywam?
Ginę ia bez potuchy,
A niewiem, gdźie ſię porywam.

Prawdáż to co ia baczę?
Czy mną widźiadłá matáią?
Pierzem obraſtáć ráczę
Skrzydłá ſię ze mnie puſzczáią.

Zda mi ſię że do gory,
Aż nád Plánety wſtępuię
A z támtąd wſpárty piory
Pod ſkrzydłá Boſkie wzlátuię.

Nád to i tegom pewien
Ze ogień iákiś mam w ſobie:
To treſna, iák bez drewien,
W moiey ſię żarzy wątrobie.

Snadź me czyſzcząc wnętrznośći,
Sobie mię Boze gotuieſz;
Tym ogniem paliſz kośći
W emnie mną ſamym brákuieſz.

A Mundo, ab hisce tricis
Tu me Deus, Tu sevocas:
Et, ut soles, amicis
Ad te meum cor evocas.

Non credo quod retardet
Me languor, aut vecordia:
Exire jam cor ardet,
Et gestiunt præcordia.

Nam nosco Te vocantem,
Et me vocari gaudeo.
Et diligo Te amantem,
Loqui tamen non audeo.

Tua Deus altitudo,
Virtus, & eminentia,
Lux, splendor, amplitudo
Me terret, & potentia.

Meque me remordet
Pudenda sanè exilitas:
Mens inquinata sordet,
Fæx corpus est, & vilitas.

Lo-

OD świátá od tych plotek,
Ty mię moy Boże odwabiasz:
Iak opiekun śierotek
Sobie me serce sposabiasz.

Nie wierzę, by się bráłá,
Gnuśność mię iáka hámowáć,
Serce chce wyniść z ciáłá,
Duch się wydziera wędrowáć.

Znam ćię wzywáiącego,
A z tąd wesele ponawiam:
Miłuię przyiáznego,
Wszákże się mowić obawiam.

Twoiá Boże wysokość,
I twarz mię strászy wspániáła:
Swietność, chwałá, szerokość,
Moc, i potęgá nie máła.

Ia zás iákim lichotá
Znam to do śiebie ze wstydem:
Cielsko mam pełne błotá,
Duch śmierdźi, gorzey niż żydé.

Mo-

LOquar ego, cum cinis sim,
Tibi Deus sanctissimo?
Loquere Tu vicissim,
Quid, tu, mihi vilissimo?

Quis ego, Deus, quis es Tu,
Ut ante te balbutiam?
Infantiumque gestu,
Nugas meas effutiam!

Quis ego? quis, ut fruiscar
Dei mei consortio?
Nisi vana comminiscar,
Sum parva terræ portio.

Est terra, gleba, limus,
Nostrum genus natalium
Ego inde, & inde primus
Extractus est mortalium.

Ut terreum sigillum
Coram Deo balbutiat!
Ut pulveris pusillum,
Verbum vel unum mutiat.

Deus

MOwić z Bogię troyświętym ;
Tenli to popioł przemoże !
A ty zemną przeklętym
Co będźiesz mowił moy Boże !

Ktoż ia Boże, á kto ty ?
Abym przed tobą bełkotał ;
A z dźiecińskiey niemoty
Swe báłámuctwá mámrotał.

Komużby to przychylny ?
Z kimby był Bog rzecz máiący ?
Ieślim ia w ten nie mylny,
Iestem proch źiemie śmierdzący

Ziemiá, bryłá i gliná
Początek rodu náſzego.
Ztąd ia, ztąd on chudźiná,
Przodek rodzáiu ludzkiego.

Więc ten źiemie káwałek
Ze śmie przed Bogię zákrząknąć?
Ma ten gnoiu ſzuſtfałek
Słowko choć iedno przebąknąć?

DEus meus, quis es Tu?
Quis ſum, tuive homuncio?
Qui mente, voce geſtu,
Laudes tuas enuntio?

Ego maſſa, ſive grumus
Coagulatus ſemine;
Ego ventus, aura, fumus,
De ventre natus fæminæ.

Tu fundus, unde rerum
Eſt omnium nativitas,
Tu ſplendor unde verum
Eſt lumen, & feſtivitas.

Ego ſtipes, immo truncus,
Pondusque terræ inutile;
Ego muſcus, alga, juncus,
Negotiumque futile.

Tu firmitas profundi,
Telluris es conſtantia,
Anima increata mundi;
Rerum omnium ſubſtantia.

BOże moy, ktoś ty w ſobie?
A kto ia nędzny człowieczek?
Ktory w mych śił chudobie
Chwały twe głoſzę iák ſkrzeczek.

Iam czczá źiemie przywárá
I gruz z naśienia kukláſty:
Ieſtem wiátr, dym, i párá,
Z żywotám wyſzedł niewiáſty.

Ty pełność dobrotliwa, (dźi,
Zkąd ſię wſzech rzeczy moc ro-
Ty świátłość, zkąd prawdźiwa,
Z świátłem weſołość pochodźi.

Iam kołek ábo pniaczek
I ćiężar źiemie dáremny:
Mech, poroſt, śitu krzaczek,
A ſłowem plotká nikczemny.

Tyś grunt morzá zmocniony,
Hoyna źiemie podporá;
Duch świátá nie ſtworzony,
Iſtność wſzech rzeczy i ſworá.

EGo roris orta manè
Sum diffluentis bullula,
Nux caſſa, vas inane,
Caduca vitri ampullula.

Tu ſol es absque mane,
Ludens in iſta bullula,
Replens quod eſt inane,
Parens in hac ampullula.

Ego ſpuma margaritæ,
E roridis liquoribus;
Ego gutta nata vite,
Et floridis humoribus.

Tu cudis unionem,
E fæce ſpumæ roridæ;
Formasque botryonem,
Humore guttæ floridæ.

Ego cinis atque nitrum,
Felixque terræ mucida;
Tu fingis inde vitrum,
Et vaſa amoris lucida.

Quis

IA mdłey, co ſię roſpłynie,
Poránna roſy kápeczká:
Złe iądro, czcze naczynie,
I krucha ze ſkłá bánieczká.

Tyś Słońce bez poránku,
W tey igráiące kápeczce: (ku:
Czcześć pełniące w tym dzbán-
W tey ſię świecące banieczce.

Iam piány pereł wodká
Z ſokow ſtążáiá rośiſtych:
Iam gron winnych iágodká,
Z miazg urodzona kwiećiſtych.

A ty tę perłę kuieſz,
Z oſtatkow roſy pieniſtey:
I to grono formuieſz,
Z ſoku kropelki kwiećiſtey.

Iam páproć źiemie ſproſna,
Sáletrá i wor popiołu:
Ztąd twa mądrość miłoſna
Robi ſzkło ślíczne do ſtołu.

Ktom

QUis ego, Deus, quis es Tu?
Ut audeam vel hiſcere,
Vel amoris actus æſtu,
Te velle concupiſcere?

Ego nil habens egeſtas,
Et ipſa ſum mendicitas,
Tu gaza, Tu poteſtas,
Tu vita, Tu felicitas.

Origo Tu Bonorum,
Theſaurus admirabilis:
Radix ego malorum,
Vorago deteſtabilis.

Præſentis & futuri,
Et omnium Tu præſcius.
Ego cordis usque duri,
Ut vel mei ſim neſcius.

Tu mens, & ordo rerum,
Et certa providentia:
Ego pœnitere ſerum,
Et mentis imprudentia.

KTom ia? ktoś ty moy Pánie?
Abym śmiał gęba i ruszyć;
A prze zbytnie kochánie
O twey przyiáźni potuszyć.

Iam odárty włoczęgá
I szczera zewszad gołotá:
Ty skarb, tyś iest potęgá,
Ty szczęśćie, ty duch żywotá.

Poczatek ty dobrego,
I náder dziwna skárbnicá:
Korzeń ia i stek złego
Brzydka przepáśći stolicá.

Przeszłych i przyszłych rzeczy,
I wszytkich ty masz wiádomość,
Iam ták gruby, że pieczy,
O swoię nie mam znáiomość.

Ty duch i rzad stworzenia,
Rzeczom opátrzność dozorna:
Iá pień do umartwienia
I myśli płochość niestworna.

Tyś

MAre Tu Deus profundum,
Ego maris ſum ſtillula:
Tu ſolis es rotundum;
Ego illius ſcintillula.

Tu floris ipſe flos es;
Ego parum lanuginis;
Tu roris ipſe ros es,
Ego humor heſperuginis,

Ego nebulæ pruina,
Tu luminis præſtantia;
Ego caſus, & ruina;
Tu robur & conſtantia,

Ego circulus dolorum,
Tu gaudii perennitas;
Ego rota ſum laborum
Feſtiva Tu ſolennitas.

Ego murmur atque clangor,
Tu riſus & concordia;
Ego leſſus atque plangor
Tu recreans præcordia,

Tu

TYś Bog morze głębokie (ki:
Iam punkćik morſkiey kropel-
Ty Słońce wielkookie,
Iam Słońcá płomyk nie wielki.

Tyś kwiátá bránt kwiátowy
Ia mchu cząſteczká wyborna:
Tyś roſy deſzczyk zdrowy,
A ia wilgotność wieczorna.

Iam śrzon mgliſtey niżiny
A tyś ieſt świátłość wſzeláka;
Ia rum i rozwáliny
Ty krzepkość záwſze iednáka,

Iam krąg bolow rożlicznych
Ty krotofilá weſelna:
Iám tret prąc ustáwicznych;
Ty uroczystość Niedźielna.

Iam iest gvvar i ſzemránie,
Ty śmiech i zgodá nadobna;
Ia żałobá i łkánie,
Ty ſerc ućiechá oſobna.

TU lux: ego tenebræ:
Ego lutum; tu puritas:
Tu dux; ego ſalebræ;
Timor ego: tu ſecuritas.

Tu dulcitudo; ego fel:
Ego rigor: tu lenitas,
Ego amaritudo: tu mel:
Ego dolor, tu amœnitas.

Ego pœna, tu levamen:
Ego febris, tu ſanitas;
Ego noxa; tu piamen,
Ego ſcelus, tu ſanctitas.

Ego turpe: tu decorum:
Ego probrum: tu gloria:
Ego vile: tuque honorum:
Ego pugna, tu victoria.

Ego lucta: tu corona;
Ego labor: tu præmium:
Tua præmiando dona
Es finis, & prœmium.

TY światłość; ia ćiemnicá;
Ia błoto, ty kwiát czystośći
Ty wodz; ia drog teſknicá,
Ia boiaźn; ty port wolnośći.

Ty słodycz; iam żołć z rodu;
Tyś ieſt łaſkáwość; ia ſrogość;
Ia gorzkość; ty plaſtr miodu:
Tyś roſkoſz; bolow ia mnogość.

Ia męká; ty ulżenie:
Ia febrá; ty zdroy zdrowośći.
Ia winá; ty zgłádzenie:
Ia grzech; ty świątość świątośći.

Ia ſproſność; ty przyſtoyność:
Ia ſrom; ty sławá i męſtwo:
Ia podłość; ty czći hoyność:
Ia woyná; tyś ieſt zwyćięſtwo.

Iam praca; tyś ochłodá:
Iam bitwá; tyś ieſt wygránie:
Swychże dárow nagrodá;
Koniec, początek, tyś Pánie.

TU gemma, tuque byſſus,
Tu Numinis Divinitas;
Æternitas, abyſſus,
Immenſitas, infinitas.

Ego barathrum quis ſum?
Sum lerna turpitudinis;
Ego frugiperda quis ſum?
Ludus viciſſitudinis.

Ego vagante plumâ
Vanoque vento vanior:
Ego volante glumâ
Pulviſculisque inſanior.

Ego tumente ſpumâ,
In proſperis inanior,
Ego rigente bruma,
In aſperis immanior.

Ego verminante rumâ
Et pure purulentior;
Ego peſtilente ſtrumâ,
Taboque virulentior.

Ego

TYś perłá nieodmienna (nośc:
Tyś dźiwna Bostwá mister-
Wieczność i głąb bezdenna,
Nieokreszoność, niezmierność.

Ia otchlań czym wżdy iestem?
Iestem plugastwá łożyskiem:
Ostem, chwastem, i rdestem,
Wszelkiey odmiány igrzyskiem.

Iam nád puchy lecące,
I dmę opałek márnieyszy:
Nád plewy padáiące,
Nád lekkie proszki bystrzeyszy.

Ia nád piánę nádętą
Prędzey się szczęściem unoszę:
Nád źimę lodem spiętą,
Srodzey się w nędzy kokoszę.

Ia nád robáczne skázy, (wodzę:
W ropách, w zgniłośćiách rey
Ia wszelákie zarázy,(przechodzę
Párch, strup, wrzod,iad, świerzb,

EGo pura puta labes
Sum criminum fuligine;
Ego ſcabioſa tabes
Carnis meæ prurigine.

Ego ſcelerum cloaca,
Lacuna ſum putredinis:
Sentina ſum meraca,
Fætoris, & gravedinis:

Ego carcinoma plenum:
Ego merum contagium;
Ego peſtis, & venenum,
Mortis malæ præſagium.

Ego ſpecus, & caverna
Immanium ſerpentium:
Ego Dæmonum taberna
Glutire me volentium.

Ego ſtrues Averni,
Incendii rutabulum:
Ignisque ſempiterni
Non expiandum pabulum.

IA prawdźiwa bolaczká;
Ia ſzczery kopeć z ſádzámi:
Ia przemierzła świerzbiaczká,
Z brzydkiemi ćiáłá kroſtami.

Iam ieſt rynſztok wychodu,
Iámá grzechowey zgniłośći:
Stek nieznośnego ſmrodu
Piżmo cuchnacey wonnośći.

Iam káncer i ran blizná,
Iam záráźliwa chorobá
Iádowita trućizná,
Znáczna ná zła śmierć oſobá.

Iam iáſkinia ſtráſzliwa,
Wężow okrutnie świſzczacych:
Iam goſpodá właśćiwa, (cych.
Bieſow mnie pożrzeć prágna-

Iam ſtos Piekłá czarnego,
Kopyść w pożogách zabáwna;
Ognia wiekuiſtego,
Stráwá ná wieki nieſtráwna.

EGo nubium ſequela,
Turboque ſum volubilis;
Araneique tela,
Caroque diſſolubilis.

Ego natus ad feretrum,
Nunc vivo cum mortalibus;
Futurus inde tetrum
Spectaculum ſodalibus.

Ego flatus & pruina,
Quæ ſole primo ſolvitur!
Ego vermium ſagina,
Quæ linteo convolvitur.

Ego vilis ipſe vermis;
Terræque rejectaneum;
Ego impotens, inermis;
Mortisque ſuppedaneum.

Ego clauſa carnis utre
Sum verminoſa fœditas,
Corpuſculumque putre,
Lumbriculis hæreditas.

IAm chmur gęſtych gromádá,
I wicher byſtry w kręceniu:
Sieć páięczego ſtádá,
Ciáło podległe ſkázeniu.

Iam ſię dla mar urodźił:
Ieſtem dźiś z ludźmi żyiącym;
Będę ſię w krotce godźił,
Ná widok brzydki pátrzącym.

Iam wiátr, i śrzon ſubtelny,
Ktory ſię ráno rozpływa:
Gádu bánkiet weſelny,
Co go wał chuſty okrywa.

Iam robak niedołężny,
Iam lichy źiemie odrżutek:
Nie duży, bezorężny,
Smierci podnożek, i ſmutek.

Iam w wor ćiáłá zámkniona,
Robáczywość zgnilizcá:
Cielſká brzydkość mierźiona,
Gliſtom, pędrakom, puśćizná.

EGo res habenda nauci,
Quam ſperno, cui renuntio:
Res æſtimanda pauci,
Non aſſe, non teruncio.

Ego jacente fæno,
Et vilior ſum ſtramine,
Obſcæniorque cæno,
Abjectior putamine.

Ego umbra veritatis,
Non vera res, ſed recula:
Ego aura vanitatis,
Non vita, ſed nubecula.

Ego muſca, blatta, grillus,
Et ſi quid eſt exilius,
Pilus, pilique villus,
Villoque ſi quid vilius.

Summâ, nihil, minusque,
Nam cum Dei ſint omnia,
Transformo memet usque in-
Larvas, chimæras, ſomnia.

IA nie ſtoię wiárdunku
Ito żem nie wart, pokażę :
Iam rzecz tania w ſzácunku ;
Zá ieden pieniądz nie ważę.

Iam nád koſzone śiáno,
Nad wiechec ſlomy podleyſzy :
Błotá wemnie w koláno,
Łupinym nie ieſt celnieyſzy.

Iá cień prawdy wſzczerośći,(czká:
Nie rzecz iák ma bydź,lecz rze-
Dmuch znikomey prożności ;
Nie żywot,lecz nigły kápeczká.

Iam ſtonog, mol, świercz, muchá,
I ieśli rzecz ieſt ſzczupleyſza :
Włos,ábo śierć kożuchá.
I rzecz nád włoſy márnieyſza.

Słowem, nic, i mniey ieſtem :
Bo ácz ma bytność ſtworzenie
Sam śię z wielkim ſzeleſtem,
W lárwy przemieniá i w cienie.

I 5 Boże

DEUS æviterne quis sum ?
An umbra ficta somnio
Si sum : quis ergo ? quis sum ?
Sed sumne vere ? an somnio ?

Sum. sum, sed à teipso
Totus Dei, sum per Deum:
Nil prorsus à meipso,
Mei ipsius nil est meum.

Nihil, nec umbra verè :
Umbræ nec umbra parva sum,
Nec umbra sum Chimeræ :
Sed hujus umbræ larva sum.

Nam me sui figura
Si privet author omnium,
De me nec umbra pura,
Sed restet umbræ somnium.

Hæc somnii medulla
Prematur hic silentio :
Mei proinde nulla
Fiat deinceps mentio.

Sed

BOże moy, ktom ieſt proſzę ?
Czym ćień śniący ſię pocześnie?
Ieślim ieſt, czym ſię noſzę? (śnie?
Lecz ieſtże wprawdźie, czy we

Ieſtem ieſt, lecz od ćiebie
I przez cię Boże ſámego :
Nicem nie ieſt ſam z śiebie,
Nic w ſobie nie znam ſwoiego.

Ni ia ćień iáki ſpory,
Ni cieniá, lub cien lub márá,
Ni ćień iákiey potwory,
Lecz tego ćieniá máſzkárá.

Bo gdyby Bog łáſkáwy,
Swego mię kſztałtu pozbáwił;
Ze mnie, áni ćień práwy,
Lecz by ſen ćieniá zoſtáwił.

Ten ſen ſpiku tákiego
Niech tu w milczeniu záśiędźie
Przetoż imienia mego,
Niech áni wzmiánki nie będźie.

SEd Tu Deus, quis es Tu?
In cujus uno numine,
Fæcunditatis æstu
Est lumen ortum lumine.

Tu, qui perennis ignis
Nec flas, nec ardes irritum;
Tu, qui loquendo gignis,
Vivisque agendo Spiritum.

Utinam videndo nossem,
Quam pulchra sis Divinitas,
Et nuntiare possem,
Quam sis stupenda Trinitas.

Quæ sit Dei propago,
Essentiæque impendium,
Quæ Patris est Imago:
Quod Spiritus incendium.

Ideo peto, quis es Tu?
Et est amantis quæstio,
Deus meus, quis es Tu?
Quem sic amare gestio.

Quis

LEcż ty, ktoś ty moy Boże?
W ktorego iedney istności:
Niepłodne być nie może
Swiátło zrodzone z światłości.

Tyś ogień nie gásnący,
A skier nie prożno podúszczász:
Tyś iest słowem rodzący
Zyiesz gdy Duchá wypuszczasz.

O bym ia tę łácinę,
O Bostwie w Troycy zrozumiał!
Ná twey chwały nowinę,
Swiátby się zdźiwił, i zdumiał.

O bym Oycá płodnego,
I udźielánie Istności;
Bym Syná Oycowskiego!
Bym poznał Duchá Miłośći!

Przetoż ćię, coś zácz, pytam;
A znay miłosne pytánie:
Niechże, ktoś iest, wyczytam;
W kim má ták wielkie kochánie.

Ktoś

QUis Tu Deus Deorum?
Quibus loquar te floribus?
Amor, immò flos amorum,
Compactus ex amoribus.

Oris Tui labella
Sunt lilium de lilio:
Sunt bina, non gemella;
Unum Pater cum filio.

Hi quando collabellant
Spirant amoris flosculum.
Amando cum duellant,
Amoris exstat osculum:

Seritur perenne bellum
Inter Dei suspiria:
Amor ipsius est duellum,
Æterna sunt conspiria

Hæc est Dei * caligo?
Hæc Patris est fæcunditas
Hæc filii est origo:
Hæc Spiritus jucunditas.

* licentiâ Dimetri

Quis

KToś ty Boże nád Bogi? (ny!
Iák od nas maſz bydź ſławio-
Wſzech miłości kwiát drogi,
Wſzyſtek z kochánia złożony.

Twych uſt wárgi złociſte,
Są to lilie z liliey,
Nie dwie, ále dwoiſte;
Syn z Oycem iedney uniey.

Ci gdy z ſobą ſpołkuią,
Tchną z śiebie kwiatek miłośći:
Gdy ſię wzáiem miłuią,
Wſpoł ſię cáłuią w iednośći.

Wieczną ſię báwią woyną,
Te w Bogu tchnienia ſpołeczne:
Sámá tu Miłość zbroyną,
A te w poſtchnienia ſą wieczne.

Toć ieſt Boſtwá záćmienie;
Tá płodność Oycá wiecznego:
Toć ieſt Syná rodzenie:
Tá słodkość Duchá Swiętego.

QUis ergo Tu? quis es Tu?
Intra ſacram caliginem,
Tibi ipſe mentis æſtu
Qui duplicas originem?

Tu ſol es à Te ipſo,
Nos inde lucem traximus:
Sol ſolus, in ſeipſo
Ter unus, & ter maximus.

Ter unus, immò Ternus
Seu, Tres in uno numine:
Nam vivis æviternus,
Calore, luce, lumine.

Ter magnus absque mole,
Non absque plenitudinè:
Nec ſolus absque prole,
Sed absque ſolitudine.

Cum Patre fæta proles;
Amoris eſt origine:
Tres eſtis ergo Soles,
In unica caligine.

Quis

KTożeś Boże tym względē(niu
Ktory w twym święt: záćmie-
Sam sobie Duchá pędem,
Dwoisz poczatek w rodzeniu?

Tyś Słońce w swey ożdobie;
Z ktorego świátło iest wszelkie;
Słońce szczegulne w sobie,
Słonce troyiedno, troy wielkie.

Troyiednoś bá troiste
Abo trzy w iedney istnośći;
Bo żyiesz wiekuiste;
W ogniu, w goracu, w świátłośći.

Troy wielkieś bez ogromu;
Ale w swey pełni przytulne;
Nie bez potomká w domu;
Ale bez pustek szczegulne.

Oćiec, i Syn obie (niu:
Nie sa niepłodni w swym tchnie-
Tośćie sa Słońcá troie;
W iednymże Bostwá záćmieniu.

Kto-

QUis porro Tu? quis es Tu?
Ubi manes quid actitas?
Quo more quove geſtu,
Quæ ſunt agenda factitas?

Agis, nec occuparis;
Nullo regis negotio:
Satagendo feriaris?
Nullo quieſcis otio.

Fers cuncta, nec gravaris,
Pondus facis, nec ponderas,
Et quando ponderaris,
Tu ponderi præponderas.

Radiando non videris;
Obſcuritate nobilis.
Movendo non moveris,
Mundum moves immobilis.

Veſtiris absque amictu,
Es dives absque cenſibus,
Et vivis absque victu,
Sentis, ſed absque ſenſibus.

KTożeś ieszcze tym torem?
Gdźie mięszkasz? czym się zá-
Iákim ksztáłtē i wzorē, (bawiasz?
Czyny rożliczne wystáwiasz?

Robisz, á nie prácuiesz;
W rządách pokoiem opływasz:
Bez troski pieczołuiesz,
Bez prożnowánia spoczywasz.

Dźwigasz krom udźwignienia,
A wagę czyniąc nie cięży sz:
Przyydźieszli do wáženia;
Wszelkie ciężáry wyprężysz.

Swiecąc się niewidomyś,
A w swym pociemku iáśnieiesz:
Ruchasz, á nie ruchomyś, (iesz.
Sa się nie chwieiąc, świát chwie-

Od ... anyś bez odźienia:
Iesteś bez bogactw bogáty:
Zyiesz bez pożywienia;
Czuiesz bez zmysłow podniáty.

TU primus, & ſupremus,
A te velut primordio,
Sunt cuncta quæ videmus,
Sed tu cares exordio.

Tu ſemita absque calle,
Iter carens veſtigio;
Tu mons es absque valle:
Turris carens faſtigio.

Globus triangularis,
Centro carens rotunditas:
Triasque circularis;
Fundo carens profunditas.

Sine Venere es venuſtus;
Es artifex ſine artibus:
Sine ſenio vetuſtus:
Perfectus absque partibus.

Es juſtus absque norma,
Es rectus absque regula,
Formoſus absque forma,
Æternus ante ſæcula.

TYś początkiem i końcem
Tobie ſię kłádźie we wźiątku
Co ſię oświeca Słońcem ;
Ale ſam nie maſz początku.

Tyś ścieſzká nie ubita ;
Drogá bez toru ſzeroka :
Tyś gorá cáłkowita :
Wieża bez wierzchu wyſoka.

Tyś sferá trzygrániſta
Okrąg bez centrum we śrzodku
Troycá zewſząd koliſta ,
Głębia bezedná i ſpodku.

Bez kraſyś oſobliwy :
Bez ſztuk rzemieśnik doyźrzáły:
Bez ſtárośći ſzedźiwy :
Bez częśći wſzyſtek i cáły.

Bez práwáś ſpráwiedliwy :
Proſt bez prawidłá i kluby :
Bez kſztáłtu urodźiwy ;
Wieczny bez wiekow ráchuby.

ES pulcher absque nævo,
Omni joco jucundior:
Omnique major ævo;
Omnique mundo mundior.

Vivendo non ſeneſcis,
Nil tempus ex te deterit:
Quid ſit fuiſſe neſcis,
Tempus Tibi non præterit:

Ex Te fit omne verum,
Et non fit imperfectio,
Tu forma, tuque rerum
Es omnium perfectio,

Es terra, non araris:
Es unda; non es humida,
Es aura; non vagaris,
Es flamma, non es tumida.

Pelagus es absque portu,
Convallis absque montibus:
Lux absque ſolis ortu,
Et flumen absque fontibus,

IEſteś piękny bez wády:
Káżdą ućiechę osłodźiſz:
Wſzech wiekow trácíſz ſzlády:
Wſzelką chędogość przechodźiſz.

Siwizny nie obleczeſz; (ia:
Bo czás w tym Páńſtwie nie zbi-
Nigdy, Byłem, nie rzeczeſz,
Bo czás u ćiebie nie miia.

Z ćiebię prawdá i trwáłość:
Szwánk tu nie mieſzka komorą,
Z ćiebie ſvvą doſkonáłość (biorą
Svvoy rzeczy wſzyſtkie kſztałt

Ziemiáś, lecz nie orálna, (dźiſz:
Powvietrześ, vviátrovv nie pę-
W odáś; lecz nie maczálna;
Ogien, lecz kopćię nie ſvędźiſz.

Iesteś bez portu Morze:
Rovvniná bez gor leżąca:
Svviátłość bez ránney zorze
Rzeká bez zdroiovv płynąca.

Ie steś

ROsa es, ſed absque ſpinis,
Fons es, ſed absque origine
Et absque fine finis:
Et absque ſol vertigine.

Amor es, ſed absque telo,
Vinum, ſed absque floccibus
Typus, ſed absque prælo:
Liber, ſed absque vocibus;

Nemus, ſed absque luco:
Aurum, ſed ſine ſcoriâ:
Species, ſed absque fuco,
Et absque fumo gloria.

Et absque nocte cælum,
Et æquor absque fluctibus,
Et absque nube velum;
Et riſus absque luctibus.

Et hortus absque dumo,
Et fructus absque cortice,
Theſaurus absque nummo,
Abyſſus absque vortice,

Invol-

IEsteś rożá bez głogu: (go:
Zdroy bez początku wszelkie-
Koniec bez końcá z rogu;
Słońce bez biegu dźiennego.

Miłość bez strzáły w łuku;
Wino bez drożdży klárowne:
Druk bez práſy do druku:
Piſmo bez liter cudowne.

Gay bez gęstwy krzewienia:
Złoto nie błáde zużelem:
Vrodá bez pię krzenia:
Bez dymu chwałá z weſelem.

Nieboś, i dźień bez mroku,
Morzá bez wáłow ſpokoyność:
Zaſioná bez obłoku: (ność.
Smiechu bez płáczu przyjoy-

Ogrod bez chwaſtu cudny:
Owoc bez łupin przypiętych:
Skarb bez bogactw nie trudny:
Przepáść bez wirow zakrętych.

INvolvor hâc abysso,
Obscuror isto lumine,
Dum lambo, dum pitisso,
Submergor alto flumine.

Quid est Deus, requiro?
Hoc circulo mens volvitur,
Et undequaque gyro,
Et quæstio non solvitur.

Peto quid est? nec unquam
Quid illud est definio:
Ut ut addo, & addo, nunquam
Definiendo finio.

Sic inquieta restas,
Et fixa mens, dum pensitas,
Quid est Dei potestas?
Dei quid est immensitas?

Arescis unde abundo;
Hinc semper opto pergere,
Voloque me profundo
Divinitatis mergere.

Deus

W Tę západam głębiznę
Tey mię ćmi światło iáſnośći:
Tey Rzeki gdy choć liznę;
Wſwey mię pogrąża bytnośći.

Co ieſt Bog; wſzyſtko pytam;
Tym kołem biegam i krążę:
Zewſząd ſię płotá chwytam
Wſzákże do prawdy nie zdążę.

Szperam; Co ieſt? nie ſporo:
Wtąż ia, co to Bog, nie zgádnę:
Przydam tyle śiedmioro (dnę.
Bá w punkt ia iednak nie wpá-

Ták nie śiedźiſz z pokoiem, (dza;
Tak ćię Duſzyczko myśl zdra-
Gdy ſzperaſz w Bogu ſwoim,
Iáka w niem wielkość i władza!

Oſchłáć w poł obfitośći
Przetoć ſię nurzem zákropić:
Ia wBoſtwá głębokośći;
Chcę ſię koniecznie utopić.

DEus meus quid extra
Te quæro quid consídero?
In Te, tuaque dextera,
Sunt cuncta quæ desidero.

Quid quæro suavitatem,
In mundi acerbitudine?
Quid quæro dulcitatem,
In ipsa amaritudine?

An ruris opto mella?
An hortuli fragrantiam?
An Chloridis labella?
An floris elegantiam?

Tu mellis officina,
Melligo mellitudinis,
Apumque Tu rapina,
Dulcedo dulcitudinis:

Tu risus hortulorum,
Et gratia, & fæcunditas,
Et ipsa flosculorum
Chloris, Charis, Jucunditas:

Quid

Ná coż ſię w tey ćiemnicy
Procz ciebie Boże, oglądam?
W tobie i w twey prawicy;
Ieſt wſzyſtko, czego pożądam.

Ná co ſzukam wdźięczności,
W tákiey przykrośći świátowey?
Ná co pryciani ſłodkośći,
W tey tu gorzkości tákowey?

Czy ia w miodách? (o wſtydźie)
Czy w wirydarzách pachnących?
Czy ſię w piękney Chlorydźie?
Czy w kwiátách kochā błyſzczą-
(cych?

Tyś páśieká koſztowna:
Treść wſzelkich plaſtrow obfita:
Pſzczoł drapiez niewymowna;
Słodkość ſłodkośći ſowita.

Tyś kraſá ogrodeczkow:
Wdźięczność, obfitość, urodá:
Sámáś nawet kwiateczkow,
Wiosná, przyiemność, ochłodá.

QUid quæro claritatem
Ex Cynthia, vel Cynthio?
Quid quæro ſuavitatem
In felle, ſive abſinthio?

Quid vina, quid ſapores?
Quid apparatus Perſiæ?
Quid liba, quid liquores?
Quid fercla menſæ tertiæ?

An lactis opto mammas?
An ſacchari tragemata?
An ſolis opto flammas?
Irisve pulchra emblemata?

Tu ſol, tuumque pectus
Eſt vena claritudinis,
Tu lucis Architectus,
Idæa pulchritudinis.

Tu nectaris papilla,
Uber beatitudinis,
Tu menſa, tu cibella
Omnis ſuavitudinis.

Quid

COż ſię w tym świetle brukam,
Księżycá, Słońcá, Plánetow!
Co ſmákowitych ſzukam
W żołci, w piołunie, bánkietow?

Co winá? co báżántow?
Co perſkich opon i ſtroiow?
Co páſztetow? álkántow?
Co drogich prágnę napoiow?

Czy ia to cycoń iáki?
Czy z cukru żebrzę łákotek?
Czy z Słońcá mam przyſmáki?
I z pięknych tęcze ſorbotek?

Tyś Słońce, tyś moy Pánie,
Strumień iáſności słoneczney:
Tyś Swiátłá zbudowánie;
Tyś kſztałt piękności tuteczney.

Tyś miod słodko piiálny (go,
Tyś źrzodło ſzczęśćia wieczne-
Tyś Boże stoł iadálny,
Potraw i ſmáku wſzelkiego.

QUid Balſami liquorem
Quæro, vel ex America?
Ex piſce quid colorem?
Ex verme fila ſerica.

Quid ſeris opto floccum
Auri ſtriatum ſegmine?
Quid opto ferre coccum,
Pro veſte vel pro tegmine.

Amor, amor eſt amictus,
Nec Muricum cruoribus,
Nec acu, nec arte pictus,
Sed propriis ardoribus.

Amor, amor eſt coloris
Eſt purpuræ flagrantia
Amor, amor eſt odoris,
Eſt balſami flagrantia.

Deus amor eſt amænus,
Amor Deus, pulcherrimus:
Deus amor eſt ſerenus;
Amor, Deus, tenerrimus.

Ná co bálſamow wonnych
Ameryckiego ze krzaká?
Z ryb ſzuká farb poſtronnych?
Kłákow iedwabnych z robaká?

Ná co prágnę bławatow
Złotá haftami nátkánych?
Ná co z drogich ſzarłatow,
Szat, kołder, opon, zſzywánych.

Miłość, Miłość ieſt ſzáta
Nie pławow morſkich iuchámi:
Ani wzorem bogáta, (mi.
Lecz ſwych płomieniow háftá-

Miłość, Miłość w goracych
Ieſt myta fárbách purpurá:
Miłosc, Miłosc pachnacych,
Wonna bálſámow natura.

Bog ieſt weſołochłodna
I naypięknieyſza miłośćia
Bog ieſt záwſze pogodna,
Nayroſkośznieyſza lubośćia.

PHy blandulas puellas
Cum crine, cum murænulis
Phy monſtra, phy procellas
Cum Cypri, cum Sirenulis.

Non me regit cupido,
Non impudens amaſia,
Non forma, non libido,
Non purpurata baſia.

Quærone ſuaviari?
Tu ſuaviorum ſuavitas,
Quærone baſiari?
Procul ſit omnis pravitas:

Tu me, Deus ſatullas
Caſtiſſimis amoribus?
Mihi cor emedullas
Oris tui favoribus.

Cæleſtibusque texis
Ignes tuos cupediis:
Tua ſaties, orexis
Eſt ſemper absque tædiis.

Pſy łágodne dźiewczyny (tały,
Z ſtroymi, z wárkoczmi, z pon-
Pſy ſproſne Kupidyny
Máſzkar Syreńſkich zápały.

Do mnie Bożek nie zbłądźi,
Kochan miłoſtek prywatnych :
Cieleſność mną nie rządźi,
I warg przyiemnych ſzárłatnych

Szukamli cáłowánia ;
Tyś w cáłowániu roſkoſzą :
Prágnęli obłápiánia, (ſzą.
Precz z tąd nieprá wość wyno-

Ty mię Boże náſycaſz,
Twoim náyczyſtſzym kochániē
Ty mi ſerce záchwycaſz,
Licá twoiego ſprzyiániem.

Z ſmákiem ſię dźiwnym łączy,
Kochánia twego rączenie :
Z twey ſię ſytośći ſączy,
Bez uprzykrzenia prágnienie.

Quæ regna quos Ducatus?
Quas comminiſcor glorias?
Quos formo principatus?
Quas ſomnio victorias?

Quæ fata ſpesve fingo?
Quæ glorioſa inſania,
Caſtella mente pingo,
In Gallia, aut Hiſpania?

An aucupor favores?
An multa privilegia?
An aulices honores?
An Magnus eſſe in Regia.

Ubi Deus invenitur,
Hæc eſt honoris Curia,
Qui te Deus petitur,
Non tangitur penuria.

Tu fauſtitatis ædes;
Tu gloriæ palatium,
Potentiæque ſedes,
Tu vita, Tu ſolatium.

IAkież ia Kroleſtw włości?
Iákie czći, chwały, i Kśięſtwá?
Iákie zmyślam zwierzchności,
Iákie mam we śnie zvvyćięſtwá?

Co zá nádźieie płonne,
Sławnym ſzaleńſtwem máluię?
Zamki Fránkom obronne,
Twierdze Hiſzpánom buduię?

Czy ia o łáſkę ſtoię?
Czy przywileiow vvyglądam?
Wymię czći dworſkich doię?
Wielkim ná dworách bydź żądā?

Gdźie Bog náleźion bywa,
Tám ieſt godnośći ſtolicá:
Kto ćię, Boże, záżywa,
Zadna go nie tknie teſknicá.

Tyś ieſt ſzczęśćia mieſzkánie,
Ty świetna chwały goſpodá:
Wſzechmocności ſchowánie,
Zywot, ućiechá, ochłodá.

Co

QUid gemmeas inaures?
Quid quærimus monilia?
Quid ut graventur aures,
Mundi novi conchylia?

Quid ut ardeant capilli
Lychnite, & carbunculis?
Aut pendeant lapilli,
Ex aurium carunculis.

Carbunculi, ſmaragdi,
Quæcunque fulget claritas,
Quæcunque poſſit addi;
Divina præſtat caritas.

Deus eſt coruſca gemma,
Flagrans amoris ignibus;
Adamantis ipſe ſtemma
Fert pro ſuis inſignibus;

Adamante ſigner illo,
Amor per illum cuditur.
Illo Dei ſigillo,
Summum bonum concluditur.

Si

CO nauſznic perłowych,
Co my kleynotow ſzukamy?
Co áż do świátow nowych,
Dla czáczek z ſkorup látamy?

Ná co kárbunkułámi
Włoſy upſtrzone pałáią:
Ná co ſię z kámyczkámi,
Perły przy uſzu wieſzáią?

Zá wſzyſtkie Kárbunkuły,
Zá ſzmárágdowe migánie,
Zá ſzáfirow ſzkátuły,
Zá wſzelką cenę Bog ſtánie.

Bog ieſt prześwietna perłá,
W żywym miłośći płomieniu:
Zá herb i miáſto berłá,
Nośi Dyáment w pierśćieniu.

W iego ia konterfećie,
Chcę bydź miłośćią znáczony:
Bo w tym Boſkim ſygnećie,
Skarb wſzego dobrá zámkniony

Ieśli

SI fortè præ favillis,
Præ gemmeis carbonibus,
Præ Lazuli lapillis,
Delector unionibus.

In te Deus Ter-uno,
Essentiæ communio,
Dat esse Tres in uno;
Quam rarus est, hic unio.

Dos hujus unionis
Sunt Unitas, & Trinitas:
Hujusce Ternionis
Est unio, Divinitas.

Et hujus æstimatur
Ex Unitate, raritas:
Amor unio vocatur,
Et Trinitatis caritas.

Hoc ergo Ternione,
Trinæ fruens Hypostasis,
Et solvor Unione,
Et linquor & fit Extasis.

F I N I S.

IEśli ſnadź nád żarzyſty,
Swietnego wągłik Rubiná;
Nád iáſne Amátyſty,
Łuba mi pereł rodźiná:

W tobie troyiednym Boże,
Spolność iſtoty cudowna,
Trzech w iednym czynić może
Iákoż to perłá koſztowna!

Dźiwne ſą perły tákiey,
Iedność i Troycá, przzmioty;
W liczbie Perſon troiákiey,
Ieſt iſtność Boſkiey iſtoty.

Z tey ſię Boſtwá iedności,
Cená tey perły ſzácuie:
A owey troiſtośći,
Związkiem ſię Miłość miánuie.

Tą tedy troiſtośćią,
Oſob ſpołistnych náſycon;
Rozpływam ſię iednośćią,
Mdleię i bywam záchwycon.

KONIEC.

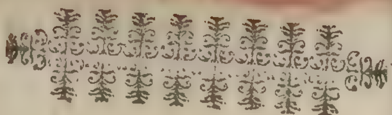

Fecisti nos Domine ad Te, & inquietum est cor nostrum donec requiescat in Te.

Augustin. 1. Confes.

Stworzyłes nas dla siebie sámego Pánie: przeto odpoczynku nie ma serce násze, poki nie odpocznie w Tobie.

S. Augustyn.

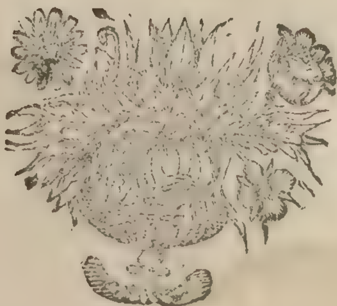

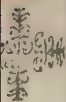

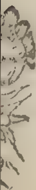

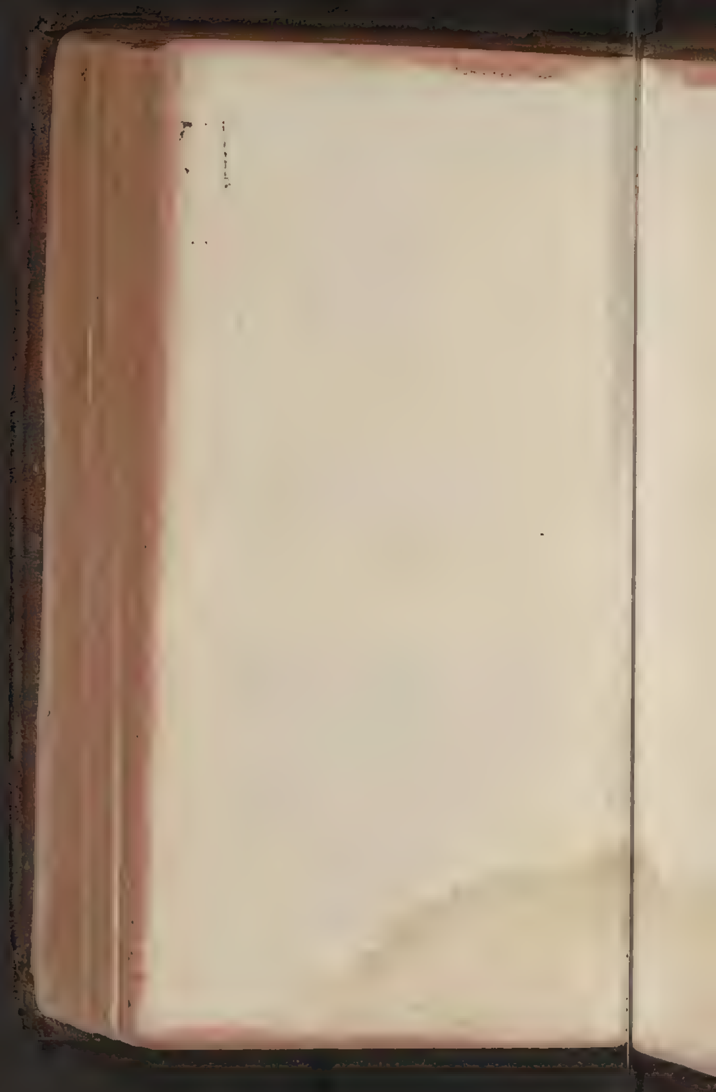

XXIIII